

1271

NINA Rapport

Naturtypekartlegging i Rindal kommune (Møre og Romsdal) 2015

Egil Bendiksen

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Kortrapport

Dette er en enklere og ofte kortere rapportform til oppdragsgiver, gjerne for prosjekt med mindre arbeidsomfang enn det som ligger til grunn for NINA Rapport. Det er ikke krav om sammendrag på engelsk. Rapportserien kan også benyttes til framdriftsrapporter eller foreløpige meldinger til oppdragsgiver.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Naturtypekartlegging i Rindal kommune (Møre og Romsdal) 2015

Egil Bendiksen

Bendiksen, E. 2016. Naturtypekartlegging i Rindal kommune (Møre og Romsdal) 2015. - NINA Rapport 1271. 96 s.

Oslo, juni 2016

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-2929-6

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Egil Bendiksen

KVALITETSSIKRET AV

Erik Framstad

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskningssjef Erik Framstad (sign.)

OPPDRAKSGIVER(E)/BIDRAGSYTER(E)

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelingen

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER/BIDRAGSYTER

Solveig Silset Berg

FORSIDEBILDE

Utsikt fra Kårlia over mot sørsida av hoveddalføret

NØKKEWORD

Norge, Møre og Romsdal, Rindal, biologisk mangfold, naturtyper, flora, funga, kvalitetssikring

KEY WORDS

Norway, Møre og Romsdal County, biological diversity, nature types, flora, funga, quality assurance

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor

Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim
Telefon: 73 80 14 00

NINA Oslo

Gaustadalléen 21
0349 Oslo
Telefon: 73 80 14 00

NINA Tromsø

Framsenteret
9296 Tromsø
Telefon: 77 75 04 00

NINA Lillehammer

Fakkelgården
2624 Lillehammer
Telefon: 73 80 14 00

www.nina.no

Sammendrag

Bendiksen, E. 2016. Naturtypekartlegging i Rindal kommune (Møre og Romsdal) 2015. - NINA Rapport 1271. 96 s.

Tidligere naturtypekartlegging av Rindal kommune har blitt supplert med 23 nye lokaliteter, som er kartfestet, beskrevet og verdiklassifisert. I tillegg er 9 lokaliteter fra den første naturtypekartleggingen undersøkt på nytt, oppdatert og eventuelt revurdert med hensyn til verdi. Til sammen er det i denne rapporten dermed beskrevet 32 naturtypelokaliteter. Skog var ønsket prioritert, og ca. tjue av lokalitetene er skog eller har skog som viktig element.

De 32 lokalitetene som er beskrevet her, er fordelt på 3 med verdi A, 9 med verdi B og 20 med verdi C. Inkludert er to verdifulle og relativt store bekkekløfter, som ikke tidligere var beskrevet. Det ble registrert flere nye lokaliteter med rik edellauvskog og en ny A-lokalitet med gammel barskog.

Det er nå kjent 150 naturtypelokaliteter i Rindal kommune. Det relativt høye tallet på nye verdifulle lokaliteter som er funnet innenfor begrenset tid, gir en klar indikasjon på at det fortsatt bør være mange lokaliteter som ennå ikke er kartlagt.

Egil Bendiksen, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Gaustadalleen 21, 0349 Oslo
(egil.bendiksen@nina.no)

Abstract

Bendiksen, E. 2016. Mapping of nature types in the municipality of Rindal (Møre og Romsdal) 2015. – NINA Report 1271, 96 pp.

Earlier mapping of nature types in the municipality of Rindal was in this study supplemented with 23 new localities, which have been mapped, described and classified with respect to nature value. In addition, 9 localities from the first mapping project were reinvestigated, updated and sometimes reevaluated concerning nature value. Consequently, 32 nature type localities have been described in total in this report. It was a wish to give priority to forest localities, and about 20 of the localities have forest as an important element.

Of the localities which have been described here, 3 have nature value A, 9 value B, and 20 value C. Included are two valuable and rather large river gorges, which were not earlier described. Several new localities of broadleaved deciduous forest were recorded and one new A-locality with old coniferous forest.

Now, 150 nature type localities have been identified in the municipality of Rindal. The rather high number of new valuable localities, which were recorded in this study within a rather limited time, gives a clear indication that many localities are still not mapped.

Egil Bendiksen, Norwegian Institute for Nature Research (NINA), Gaustadalléen 21, NO-0349 Oslo (egil.bendiksen@nina.no)

Innhold

Sammendrag	3
Abstract	4
Innhold	5
Forord	6
1 Innledning	7
1.1 Generelt	7
1.2 Naturgrunnlag	7
1.3 Tidligere undersøkelser	8
2 Metode	9
2.1 Generelt	9
2.2 Verdisetting	9
3 Resultater	10
4 Oppsummering og oppfølgende arbeid	13
5 Lokalitetsbeskrivelser	14
6 Referanser	92
Vedlegg	93

Forord

Norsk institutt for naturforskning har utført en tredje runde med kartlegging av naturtyper i Rindal kommune, Møre og Romsdal fylke.

Utredningen er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal og har vært koordinert med tilsvarende kartlegging av resten av fylket, men hvor Rindal kommune var skilt ut som et eget prosjekt. Kjell Lyse var kontaktperson fram til han gikk av med pensjon sommeren 2015, deretter Solveig Silset Berg. I Rindal kommune har skogbruksrådgiver Erik Halvorsen i runde 2 vært behjelpelig med å framskaffe skogbruksdata og nyttige tips.

Ellers rettes en takk til Gunnar Bureid for verdifulle opplysninger og en fellesbefaring.

Oslo, juni 2016
Egil Bendiksen

1 Innledning

1.1 Generelt

Dette er tredje runde med naturtypekartlegging i Rindal kommune. Den første var i regi av Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU, Vitenskapsmuseet, Trondheim og er rapportert av Aune (2005) etter feltarbeid 2002-2003. Neste undersøkelse var i regi av NINA og pågikk 2007-2009 (Bendiksen 2013), der formålet primært var å registrere nye lokaliteter som ikke var kommet med i første runde. Blant annet hadde østlige deler av kommunen, som Romundstadbygda og dessuten områder mer fjerntliggende fra bygda, mangelfull dekning. I noen tilfeller ble det likevel gjort justeringer og tillegg for første rundes lokaliteter.

Tredje runde med feltarbeid 2015 har hatt en todelt målsetting. For det første var det ønsket en oppdatering av første rundes lokaliteter (faglig, eventuelt justering for ny metodikk) og dessuten kontroll av tilstand/evt. inngrep. For det andre har det vært ønske om å registrere nye lokaliteter i den grad det var tid til det. Det siste er blitt foretatt relativt omfattende, siden det er lagt inn relativt mye egentid.

I sum er presentert nye beskrivelser av 32 områder samt ett (Småøyen) som går ut og ett uklassifisert område. Av disse er 9 tidligere registrert av Aune (2005). 23 klassifiserte lokaliteter er nye, inkludert 3 som ble foreløpig beskrevet som tilleggslokaliteter sist (ikke verdivurdert den gang) etter tips og data fra Gunnar Bureid. I tillegg er noen lokaliteter som er beskrevet tidligere, besøkt og kort kommentert.

1.2 Naturgrunnlag

For beskrivelse av naturgrunnlaget i kommunen henvises til Aune (2005: 5-6). Her skal bare gjøres følgende korte oppsummering: Sure bergarter dominerer fjellområdene både i Trollheimen i sør (mest grunnfjellsbergarter) og nord for hoveddalføret (antatt sen-prekambrisk – kambrisk). Det mellomliggende området, inkludert de bygdenære arealene, tilhører imidlertid det geologiske Trondheimsfeltet, med skjøvne, næringsrike bergarter av senprekambrisk til silurisk alder. Alle områdene som er undersøkt i denne runden, ligger innenfor dette rike bergartsbeltet, hvor det finnes store områder med de næringsrike bergartene grønnstein og grønnskifer. Det er også partier med glimmerskifer samt noen mindre arealer med kalkstein. Flere av arealene nær hovedelva Surna ligger på elvesedimenter. I tillegg til referanser hos Aune (2005) vises også til Løset (2006).

Klimaet er klart oseanisk (O2), noe som gir seg utslag i fuktighetsbetingete vegetasjonsutforminger og store myrarealer inkludert mye bakkemyr og trær som ofte har rikelig epifyttvegetasjon av moser og lav. Tørkepreget fastmarksskogsmark dominert av lyse laver finnes bare helt fragmentarisk på de aller mest grunnlendte og opplendte partier.

Høyde over havet varierer fra ca. 50 m o.h. der elva Surna passerer grensa til Surnadal i vest til toppen av Trollhetta (1596 m o.h.). Marin grense er på ca. 100 m o.h., slik at mye av bygda er gammel havbunn ("Rindalsfjorden") med stedvis mektige løsmasseformer. Lavlandet opp til ca. 180 m o.h. tilhører sørlig boreal vegetasjonssone (jf. Moen 1998: 160, Aune 2005: 6), i sørvendt helling noe høyere. Mellomboreal sone går opp til ca. 450 m o.h. i de sentrale deler, noe lavere i nord og opp til ca. 600 m i sør. I sentrale deler av kommunen går nordboreal sone opp til ca. 700 m og lavalpin sone opp til ca. 1000 m o.h. (ca. 100 m lavere i nord og ca. 200 m høyere i sentrale deler av Trollheimen lengst sør (Moen 1998: 160).

1.3 Tidligere undersøkelser

En gjennomgang av tidligere botaniske undersøkelser i Rindal er presentert hos Bendiksen (2013), der det også er en oversikt over verneområder, som er uendret siden den gang.

Etter dette har kommet til en rapport over verdifull veikantvegetasjon på Nordmøre, der det er tatt med tre lokaliteter fra Rindal, alle i Lomuddalen (Bjelland & Eilertsen 2014), og det har kommet til noen nye kulturlandskapslokaliteter, som er lagt inn i Naturbase.

2 Metode

2.1 Generelt

I prosjektbeskrivelsen framgår fra oppdragsgiver at det ønskes prioritering av skog og områder som ligger nærmest bygdene, noe som også er gjennomført. Av de 32 lokalitetene (ekskl. én som går ut og en uklassifisert) er 20 skog eller har skog som viktig element. Lokalteter fra andre naturtyper er ofte blitt tatt med mer tilfeldig der de har blitt oppdaget underveis.

Sesongen 2015 ligger i en overgangsperiode med hensyn til registreringsmetodikk og revisjon mot rent NiN-baserte typer. I påvente av dette var det forutsatt at DN-håndbok versjon 2007 for naturtyper «med justeringer» skulle ligge til grunn for registreringsarbeidet. Ut fra signaler fra Miljødirektoratet våren 2015 skulle imidlertid reviderte faktaark (2014) for skog ikke tas i bruk ved årets registreringer med DN-håndboka som basis. For de naturtypene som ikke er skog, har under feltarbeidet i Rindal 2015 blitt gjort et kompromiss, der reviderte faktaark er benyttet for noen typer. For andre er de gamle beholdt med tanke på statistikk og sammenliknbarhet med tidligere registreringer.

Med feltarbeid i slutten av august og tidlig september var fortsatt karplantene velutviklet og enkle å registrere. Tidspunktet skulle normalt ha vært optimalt for soppfloraen, men pga. sterk varme og tørke i tidsrommet fra 7.-26. august var det minimalt med sopp, særlig de jordboende. Dermed var det ikke mulig å tilføre tidligere registrerte naturbeitemarkslokaliteter noe med hensyn til denne organismegruppen, som er et svært viktig element i verdisetningen her.

For gamle lokaliteter er brukt Id-nummer fra Naturbase (Miljødirektoratet). De nye er gitt fortløpende numre fra 1 til 24. Fotografier er tatt av undertegnede.

2.2 Verdisetting

Alle lokaliteter er verdisatt etter skalaen benyttet av Direktoratet for naturforvaltning (2007), som deler inn lokalitetene i **svært viktige (A)** og **viktige (B)** områder. I tillegg kommer områder som er **lokalt viktige (C)**.

Det er satt opp 5 kriterier for verdisetting av lokalitetene:

- Størrelse og utforming (verdien øker med størrelsen og hvor godt utformet de er)
- Grad av tekniske inngrep (tekniske inngrep reduserer verdien)
- Forekomst av rødlistearter (verdien øker med antall og truetet)
- Preg av kontinuitet (verdien øker med miljøets alder)
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt, verdi øker med sjeldenhet)

Forekomst av rødlistearter og eventuelt rødlistestatus for naturtype er ofte et vesentlig kriterium for å verdisetten en lokalitet. Respektive rødlistearter og arter følger Lindgaard & Henriksen (2011) og Henriksen & Hilmo (2015). Aktuelle rødlistekategorier med rangering og forkortelser er (med engelsk navn i parentes):

- EN – Sterkt truet (Endangered)
- VU – Sårbar (Vulnerable)
- NT – Nær truet (Near Threatened)
- DD – Datamangel (Data Deficient)

3 Resultater

Samlet sett er det nå registrert 150 naturtypelokaliteter i Rindal. **Tabell 1** viser en oversikt over antall av ulike naturtyper, der områder listet opp hos Bendiksen (2013) og nye områder i denne undersøkelsen er summert. I tillegg kommer noen kulturlandskapslokaliteter/ utvalgte naturtyper registrert av Miljøfaglig Utredning og Bioreg i de siste par år, jf. Miljødirektoratet, Naturbase. **Tabell 2** viser områder registrert og detaljundersøkt i denne undersøkelsen, inkludert oppdatering av tidligere innlagte lokaliteter.

Tabell 1. Registrerte lokaliteter i Rindal. Kolonnene til høyre viser antall lokaliteter for hver naturtype som er klassifisert som henholdsvis A, B og C-lokaliteter. Rødlistekategorier er framkommet etter vurdering av hvordan de ulike naturtypene best samsvarer med naturtyper etter NIN-systemet (basert på Halvorsen et al. 2015).

Naturtype		Sum	A	B	C
Bekkekløft og bergvegg		12	8	4	0
Naturbeitemark (inkl. Hanssen & Jordal 2012)	VU	21	0	2	19
Gråor-heggeskog		10	0	5	5
Rik edellauvskog		17	1	6	10
Rik sumpskog	NT	3	0	1	2
Kalkskog	NT*	5	0	3	2
Gammel barskog		9	3	4	2
Rikmyr	**	21	1	9	11
Kilde og kildebekk under skoggrensa		1	1	0	0
Sørvendt berg og rasmark		1	0	1	0
Kalkrike områder i fjellet		4	1	3	0
Rik blandingsskog i lavlandet		1	0	0	1
Intakt høgmyr (sentrisk høgmyr)		1	1		
Kystmyr (Kystnedbørsmyr)***	VU	1	1	0	0
Beiteskog	NT	3	0	2	1
Hagemark (NiN: del av kulturmarkseng)	VU	2	0	1	1
Bjørkeskog med høgstauder		1	0	1	0
Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	EN	1	0	1	0
Rike kulturlandskapsjøer (intermed. Innsjø)	VU	1	0	1	0
Større elveører		1	0	0	1
Andre typer ferskvann		1	0	0	1
Fjell (uspes.)		1	1	0	0
Grotter/gruver	VU	2	1	1	
Slåtteeeng/slåttemark	EN	4	2	4	2
Intakt lavlandsmyr i innlandet		3	1	1	1
Myr (uspes.)		1	1	0	0
Annen type myr		1	0	0	1
Slåttemyr/slåtte- og beitemyr (CR om slåttemyrkant)	EN	15	3	12	0
Artsrik veikant		6			6
Kulturlandskap (uspes.)		1	1	0	0

* ikke inkl her; kalkgranskog, som er VU

** kun rikmyr i høyereliggende strøk, som ikke er rødlistet

*** Under kystmyr (kystnedbørsmyr) er kun oppført lok. 541 Kjølen (Bendiksen 2013). Imidlertid har også to av myrene omtalt av Aune (2005) elementer av typen etter beskrivelsen: 209 Storslættkjølen (Slettholtet) og 208 V for Bolmbogsvatnet (Bokksvatnet), begge opplistet som oseanisk nedbørsmyr hos Moen et al. (2011)

Tabell 2. Oversikt over registrerte naturtyper i Rindal kommune i denne undersøkelsen. For lokaliteter som tidligere er beskrevet hos Aune (2005) er lagt inn Id-nr.

Nr	Områdenavn	Naturtype	RL	Verdi	Side
18471	Småøyan	Gråor-heggeskog		-	14
18482	Kårlia 2 (gml. navn: Vestre Kårlia)	Rik edellauvskog		A	15
18483	Kårlikjelleren	Grotter/gruver	VU	C	18
18487	Hundredalerbekken, SV for Oppigarden Almberg	Rik edellauvskog		B	21
18511	Gammelelva	Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti		B	23
18512	Bjørnstad	Rik edellauvskog		C	25
18514	Tørset - skog	Rik edellauvskog		C	27
18518	Svevøra	Større elvevør		C	29
18519	Ved Bølu vest for Reitan	Gråor-heggeskog		C	31
18520	Ved Bølu, sør for Bolmen	Gråor-heggeskog		C	33
1	Børset S	Naturbeitemark	VU	C	35
2	Holtlykkja	Naturbeitemark	VU	C	37
3	Løfald	Artsrik veikant		C	40
4	Kårlia 1	Kalkskog	NT	B	42
5	Kårlia 3	Rikmyr		C	44
6	Vassmyra S	Rikmyr		C	46
7	Vassmyra SØ	Rikmyr		C	48
8	Litjtrøkna	Bekkekløft og bergvegg		B	50
9	Røen	Rik edellauvskog		C	53
10	Løften	Småbiotoper		B	55
11	Heimre Stormyrbekken	Gammel barskog		Uklass.	58
12	Stortrøkna	Bekkekløft og bergvegg		A	60
13	Bjørnåssvingen	Rik edellauvskog		C	63
14	Fossum SV	Rik edellauvskog		B	65
15	Surna V for Fossum	Gråor-heggeskog		B	67
16	Bjørnsengdalen	Gammel barskog		A	69
17	Bjørnås	Rik edellauvskog		C	73
18	Trøahaugen	Artsrik veikant		C	75
19	Nordli	Gammel barskog		B	77
20	Isvassbekken	Rikmyr		C	80
21	Trønsdal Austistua NØ	Naturbeitemark	VU	C	83
22	Høgåsvatnet	Rik kulturlandskapssjø	VU	B	85
23	Sandbekken	Grotter/gruver	VU	C	87
24	Vaulan	Rikmyr		C	91

Av tidsmessige grunner ble lokaliteter identifisert og beskrevet i forrige runde (Bendiksen 2013) ikke oppsøkt nå, men det ble oppdaget betydelige ingrep for to av lokalitetene; 520 Askjellsåa: Stordalen og 554 Liagard S, begge observert ved forbi passing på nærmeste vei. For den første er inngrepet også tydelig observerbart på luftfoto (NGO – Norgeskart).

Askjellsåa er en bekkekløftlokalitet (V-Ø-gående retning), klassifisert som A - svært viktig. Her er det gjort betydelige hogstinggrep i søndre/midtre del, nordvendt granskogsløst sør for elva; flatehogst med gjensetting av en del gadd. De biologisk viktigste vegetasjonselementer her, kalkskog, rik edellauvskog og sørvendt berg og rasmark, er ikke berørt, men eldre granskog er en

interessant del av helheten, spesielt her helt vest i treslagets utbredelsesområde. Omtrent halvparten er igjen av denne typen. Siden det dreier seg om typen bekkekløft, der landform og topografi er viktig, er i denne omgang ikke gjort noen endring i avgrensning og heller ikke verdi.

Liagard S er klassifisert som hagemark, bjørkehage, verdi B. Det er foretatt et større hogstinggrep, men verdiene behøver ikke være forringet om beite opprettholdes. Lokaliteten bør undersøkes igjen en gang når det er god soppesong.

I tillegg synes ved luftfotostudier i ettertid at bekkekløfta 502 Almdalen ved Almberg (undersøkt 2005) er berørt av hogstinggrep. Den er klassifisert som svært viktig, verdi A. Denne bør oppsøkes for eventuell verdi-/grensejustering.

På lok. BN00018510 Ner-Løset (jf. Aune 2005) ble det på Glennhaugen i vestre del registrert den rødlistete sopparten skrukkeøre (*Auricularia mesenterica*) på stamme av alm. Fra lokaliteten skal også nevnes funn av lungenever og skrubbenever (*Lobaria pulmonaria*, *L. scrobiculata*). Fra den rike tørrbakken under lysledningen skal nevnes karplantearter som engknoppurt, kranmynte, rødknapp, føllblom, blåkoll og prestekrage.

4 Oppsummering og oppfølgende arbeid

Tredje runde med naturtypekartlegging har ført til ytterligere bedre dekning av kommunen. Særlig tallet på verdifulle lokaliteter i skogsmiljø har økt, mens det er mer moderat økning i tallet på lokaliteter for andre hovednaturtyper. Det er vanskelig å komme med en kortfattet oppsummering av verdiene, men det er grunn til å peke på blant annet følgende funn av nye lokaliteter:

- To verdifulle og relativt store bekkekløfter var ikke tidligere beskrevet
- Det ble funnet flere nye lokaliteter med rik edellauvskog
- Det ble funnet en ny A-lokalitet med gammel granskog

Det relativt høye tallet på verdifulle miljø vi har funnet innenfor begrenset tid, gir en klar indikasjon på at det fortsatt bør være mange lokaliteter som ennå ikke er kartlagt.

Det har likevel vært utført en god del kartlegging av artsmangfold og verdifulle naturmiljø i Rindal kommune opp gjennom åra. Kommunen har spesielt vært av interesse for fagfolk fra Universitet og museumsmiljøet i Trondheim. Slik sett er kunnskapen om det biologiske mangfoldet her minst like høyt som i de fleste andre kommuner i fylket.

Rindal kommune er en variert og biologisk rik kommune. Selv om mye har vært gjort, er det som påpekt likevel klart at tallet på verdifulle naturtyper er en god del høyere enn det som nå er kjent, selv om en del av de mest verdifulle bør være kjent. Det er opplagt mange mindre rikmyrer og rike fjellområder som står igjen å kartlegge, og selv innenfor skogsmiljøene kan man regne med at det er flere verdifulle forekomster som ikke er kartlagt. Det antas også (blant annet ut fra studier av kart) å kunne være uoppdagete, biologisk interessante lokaliteter knyttet til de større elvene, særlig Surna, om man systematisk fulgte elvebredden – både av typen elvevør, kroksjøer etc. og flomskog.

Også for kulturlandskapsmiljø som naturbeitemarker står det nok ennå igjen flere lokaliteter som ikke er oppdagete. Det er flere kandidater i bygda, særlig bratte lier som benyttes som beitemark. Mange av disse kan nok imidlertid tidligere være pløyd og gjødslet. I så fall vil de etter NiN 2.0 tilhøre grunntypen T41 Engliknende oppdyrket mark, jf. diskusjon under lok. Børset S. En undersøkelse i god beitemarksoppesong vil kunne klargjøre dette.

De fire lokalitetene Kårlia 1-3 og Kårlkjelleren inngår i en større sammenheng med naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr, inkludert Vassmyra S og Vassmyra SØ, beskrevet her) og som en forlengelse av hele dette arealet inn i Rindal av rikmyrreservatet Tågdalen i Surnadal (jf. Moen 2000, Aune 2005). Hele dette arealet har samlet store naturverdier og er nå helt i øst så vidt berørt av et nytt hyttefelt.

5 Lokalitetsbeskrivelser

BN00018471 Småøyan (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 054 098

Naturtype: Gråor-heggeskog (E04)

Utforming: Flommarksskog

Verdi: -

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 26.07.2002, EB: 28.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 28.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse innlagt 3. april 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokalteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteten ligger på nordre bredd av Surna, lengst vest i Rindal, like utenfor Svorkalia naturreservat. Geologi: elveavsetninger (fast berggrunn: Biotittskifer, til dels med kvartsmobilisater). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området er hos Aune (2005) karakterisert som følger: «Velutvikla gråor-heggeskog (flommark) med over meterhøgt feltsjikt dominert av strutseving og springfrø (*Matteuccia struthiopteris*, *Impatiens noli-tangere*), men også andre typiske arter. I botnen mye naken jord, dels pga. skygge fra feltsjiktet og dels pga. at laksefiskere har gravd etter mark. Mot elva en erodert kant med mest høgvokst urtekant av elveørtypen. Mot dyrkamarka på innsida av skogen en brei ugraskant dominert av kjempespringfrø (*Impatiens glandulifera*, både med kvite og røde blomster).»

Det er i 2015 tilbake et lite parti av denne tidligere kartlagte skogen, et felt på ca.25 x 25 m, helt flatt, med relativt jevnstammet oreskog og total dominans av strutseving i bunnen. Trolig tidligere dyrket. Resten av den tidligere skogen, et belte utenfor jordbruksland, er delvis helt borte, delvis tilbake som et smalt belte mot elva med rest av gråor-heggeskog, dels av strutseving-, dels av urterik type. Endringen skyldes utvidelse av havreåker (vestre del) og areal med fulldyrka gras (østre del), som kan ha skjedd kort tid etter forrige kartlegging.

Artsmangfold: Typiske arter for typene, restareal.

Bruk, tilstand og påvirkning: Areal svært redusert.

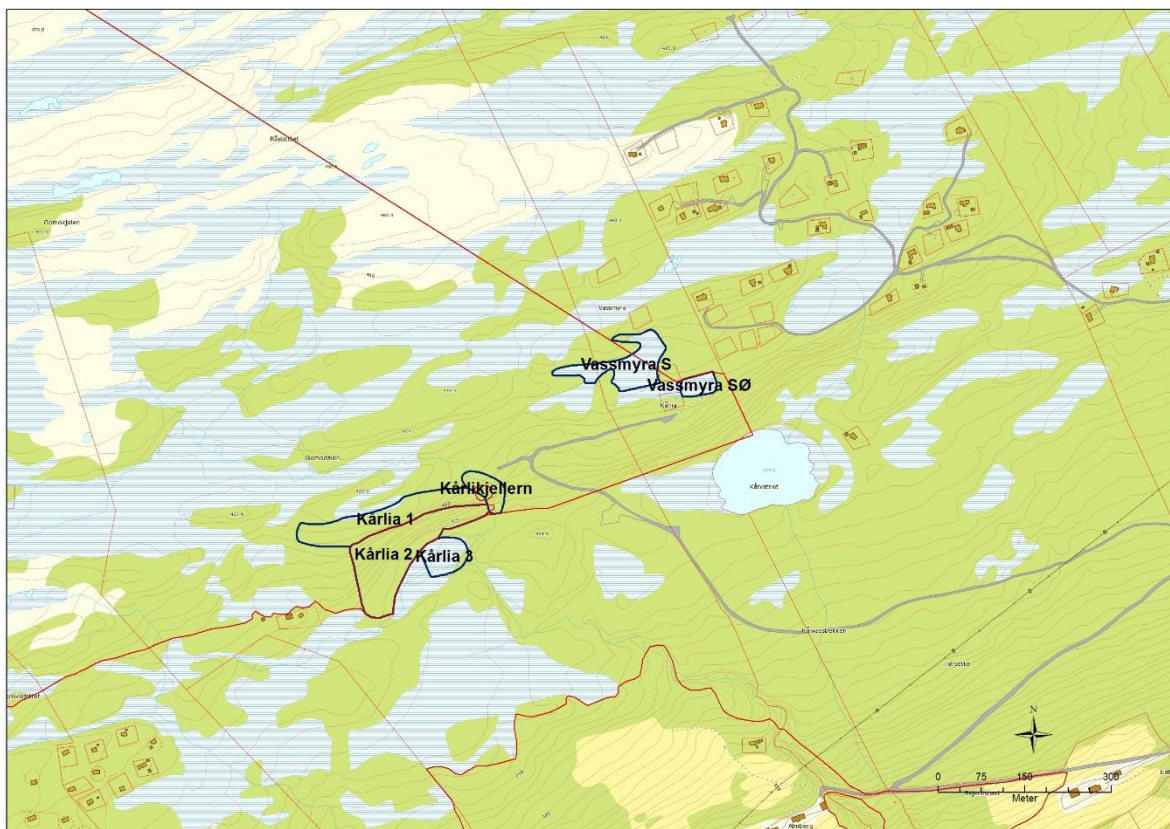
Fremmede arter: Store mengder kjempespringfrø i området (særlig åkerkanter); også påpekt i 2002.

Verdivurdering. Lokalteten anses som ødelagt og utgår.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018482 Kårlia 2

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 061 916

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 25.07.2002, EB: 26.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 2. april 2016. Ny beskrivelse innlagt mars 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Det er en sørvendt skråning med kalkrik bergvegg i bakkant, og deler av arealet er også rasmarspreget. Berggrunn N250: Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt, i nær tilknytning til og muligens på en kalksteinsgang. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Aune (2005) karakteriserer lokaliteten som «bratt sørvendt li med trulig den høgstliggende almeforekomsten i kommunen. To store almetre (med 3 stammer) står ca. 390 moh. Ellers et variert tresjikt med bjørk, selje, rogn og gråor. Frodig artsrikt feltsjikt med arter som er karakteristiske for gråor-almeskog.» (Forekomst i Bjørnsengdalen er høyere, 425 moh., men lokaliteten Kårlia 2 er det høyest registrerte av et så stort areal at det kan kalles en gråor-almeskog.)

Området har mange kraftige trær, både av alm (største ca. 60 cm i brysthøydediam.) og selje. Almetrær av ulik størrelse finnes fordelt gjennom hele bestandet. Området er både bregne- og urterikt, med særlig skogburkne og hengeving som viktige mengdearter og for øvrig mye teiebær og hengeving. Videre er registrert bl.a. ormetelg, fugletelg, sauettelg, myske, skogvikke, firkantperikum, markjordbær, skogfiol, skogstorkenebb, enghumleblom, firblad, skogsvinerot, brunrot, mjørdurt, trollbær, stornesle og gaukesyre og nær eller på kalkberget; taggbregne, blåklokke og skjørlok.

Det er stedvis relativt mye læger i skogbunnen.

Artsmangfold: Mange alme- og seljetrær har en rik epifyttflora med bl.a. rikelig lungenever (*Lobelia pulmonaria*, til sammen 8 registrerte trær) og skrubbenever (*L. scrobiculata*, tils. 8). Kalkindikatorer i skogbunnen er myske, taggbregne og skogvikke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep, og med sin høytliggende posisjon et godt stykke ovenfor nærmeste gårder (Almberg) synes det som tidligere kulturpåvirkning – som sikkert også denne lokaliteten har vært gjenstand for – ligger et stykke bakover i tid.

Fremmede arter: Det finnes innslag av gran lengst i øst og nær bunnen av lia. Lokaliteten ligger vestafor grensa for den naturlige granskogen, og med forbehold for naturlige utposttrær er det sannsynlig at området har vært utsatt for spredning fra granplantasjer som finnes i omegnen.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene. Gran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Almeskogen inngår i en større sammenheng, og arealet er i kanten av og sammenhengende med naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr), (som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (jf. Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal (Aune 2005). Innenfor dette større arealet i Rindal er det også skilt ut et annet areal, BN00018483 Kårlikjellaren (grotte). Pr. 2016 beskrives også myra på nedsida av skogen som naturtypeplokalitet, Kårlia 3.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes til verdi A (endret fra tidligere B) – svært viktig, som både den høyestliggende og pr. i dag minst påvirkete almeskogslokalitet i Rindal utenom evt. almeforekomster i bekkekløftene. I tillegg finnes det kalkskogselementer knyttet til kalksteinsgangen på oversida.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.

BN00018483 Kårlkjelleren (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 062 916

Naturtype: Grotte

Utforming: Karstgrotte

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 25.07.2002, EB: 26.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Grotta er ikke undersøkt innvendig, og det er heller ikke funnet noen tidligere beskrivelse av utforming (speleogen) og grotteinnhold (speleothem). Det er heller ingen zoologisk informasjon om lokaliteten, f.eks. om evt. forekomst av flaggermus. Det er derfor stort behov for mer kunnskap fra ulike faggrupper. Beskrivelse er innlagt 2. april 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere besøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Det er en velutviklet grotte, som er 3-4 meter dyp i hull ved sti nær inngang, der bekken fra nord kommer inn i øvre del og hvor den har dannet seg et løp ved å løse opp berget der den krysser en marmorgang, jf. NT-lokalitet Kårlia 1. Nedstrøms utgangspartiet (ca. 2 m bredt og knehøyt, ut av bergparti) er det et slakt, ca. 10-15 m langt, steinet bekeleie før det kommer en liten foss. Berggrunn: marmor (NGU N250: Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er først omtalt av Aune (2005). «Taket», hvor det også går en kryssende sti, har kalkelskende og/eller tørketolerante arter som taggbregne, liljekonvall, vårerteknapp og hårsveve. På de fuktige veggene i inngangspartiet er det en del mosevegetasjon, med bl.a. krypsilkemose (*Homalothecium sericeum*). Nær utgangspartiet er det et frodig vegetasjonsbilde med arter som tyrihjel, mjørdurt, skogburkne, gullris, firkantperikum, teiebær, blåklokke, hegg, rødknapp, markjordbær, blåkoll, hengeving, skogstorke-nebb og gulstarr og som en slags østre utpost av almeskogen i vest (NT BN00018482 Vestre Kårlia) (navn endret til Kårlia 2) er det også en alm (VU), samt ei rogn med lungenever (*Lobaria pulmonaria*).

Artsmangfold: Kalkindikatorer i tilknytning til inngangspartiet er taggbregne og krattfiol. Det vokser ellers rikelig med trollurt her, og det ble også funnet grønnburkne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep (skjønt spor etter graving i øvre del?). Omkring utgang er det ungskog etter småflatehogst og planting av gran, nå hogstklasse 3. Jf. tydelig sti like over inngangspartiet er nok denne grotta merkbart mer oppsøkt enn den andre kjente grottelokaliteten i Rindal, Sandbekken ved Grøsettjønnein, men synes hittil å ha ligget rimelig beskyttet såpass langt fra bygda og i veiløst område. Med vei (grusvei, betalingsbom) og nytt hyttefelt like i nærheten kan dette bli endret og at lokaliteten kan bli noe mer utsatt for slitasje.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større sammenheng og arealet er i kanten av og sammenhengende med naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr) (som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (jf. Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal (Aune 2005). Innenfor dette større arealet i Rindal har Aune også skilt ut et annet areal, BN00018482 Vestre Kårlia (navn endret til Kårlia 2). Pr. 2016 beskrives også myra på nedsida av skogen som naturtypelokalitet, Kårlia 3 samt ei kalkskogsstripe som går vest-øst fram til grotta.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes foreløpig til verdi C – lokalt viktig, som også vurdert av Aune (2005). Grotter med lengde under 3-5 km går automatisk ut på C. Så sjeldne som grotter er i Rindal, er det likevel viktig å understreke at de få som er, har stor lokal viktighet og bør beskyttes mot inngrep. Grotte er en naturtype som er rødlistet som VU – sårbar idet man i nær fortid har opplevd en dramatisk reduksjon i tilstand, særlig knyttet til slitasje ved menneskers besøk og spesielt knyttet til turisme. Spesielt mange av de største grottene er svært berørt av dette slik at store deler av naturtypen totalt er berørt (Lauritzen 2010, Erikstad & Bakkestuen 2011).

Uavhengig av verdi gitt her vil lokaliteten uansett ligge innenfor den store NT-lok. BN00018523 Kårlia til Grytdalsura (verdi B), og om grotta ikke hadde vært skilt ut som selvstendig lokalitet, ville også NT-lok. Kårlia 1 (kalkskog), verdi B, vært forlenget til å ta med grottearealet lengst øst.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Erikstad, L. & Bakkestuen, V. 2011. Fjell, berg, rasmark og annen grunnlendt mark. – I: Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.). Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim, s. 93-98.

Lauritzen, S.-E. 2010. Grotter – Norges ukjente underverden. Tun forlag, Oslo, 239 s.

Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.

BN00018487 Hundredalerbakken, SV for Oppigarden Almberg (kart, Naturbase, uendret)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 065 908

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Asbjørn Moen, Egil Ingvar Aune 25.07.2002, EB: 31.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 31.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger SSV for Øvre Almberg i bratt, sørvendt li vest i Rindal. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørbo-real sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonen betegnes av Aune (2005) som et almebestand med fint utviklet gråor-almeskog. Skogholtet ligger som ei øy i kulturlandskapet. Lokaliteten har spesielt mange og velutviklede hasselkratt. Det er mye alm, men med relativt ungt preg. Det er også noen grovere grantrær, ellers gråor, bjørk, selje og rogn. Vanlige arter i feltsjikt er skogburkne og bringebær, ellers bl.a. skogstorkenebb. Skogbunnen har mye naken jord, men også partier med mosedekning, bl.a. lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*), skogfagermose (*Plagiomnium affine*), stor tujamose (*Thuidium tamariscinum*) og sprikelundmose (*Brachythecium reflexum*).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Må ses i sammenheng med et stort A-område Almbergliene med kulturlandskap og edellauvskog, som det tidligere er kartlagt som en øy i (Aune 2005) samt også med Svorkalia naturreservat lenger vest.

Skjøtsel og hensyn: Uendret bruk anbefales.

Verdivurdering. Det synes ikke å være endringer av betydning siden 2002. Lokaliteten vurderes som viktig (B)

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018511 Gammelelva (kart, Naturbase, uendret)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 095 910

Naturtype: Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti (E03)

Utforming: Lite eller ikke flompåvirket kroksjø (E0302)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Anders Lyngstad 23.08.2002, EB: 23.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 23.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse innlagt mars 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hos Aune (2005) er oppgitt som følger: «Gammelelva er et gammelt elveløp i Surna som nå er skilt fra elva ved ei massiv forbygning i overkant. Det er kjent at det var vatn i elveløpet i 1872. Det er i dag liten eller ingen gjennomstrømming av elvevatn, men en mindre bekk sørger for en viss tilførsel av vatn. I nedre del av det gamle elveleiet er det et par mindre dammer som fortsatt er åpne, men det meste av elveløpet er helt gjengrodd. Jordsmonnet er svært næringsrikt. Storfte beiter i området, og de hjelper nok delvis til med å holde de små dammene åpne. Dyra ser ikke ut til å bevege seg mye inn i den tette vegetasjonen i sjølve elveleiet.»

Lokaliteten ligger øst for tunet på Bolmvollen gård, på sørsida av elva Surna, 1 km vest for Rindal sentrum, og ligger på elveavsetninger (underliggende fast berggrunn: grønnstein/amfibolitt). Det er tett med avrundete elvestein ved utløp i Surna, ellers finmateriale. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Kantpartiene av selve kroksjøen består av gråor-heggeskog av flommarkstypen. Gråorskogen er relativt grovstammet (opp i 30 cm brysthøydediam.), og det inngår også hegg og svartvier. Delvis er det en smal og lavtliggende brem langs selve elveløpet som er oversvømt ved flom. Omtrent en fjerdedel av denne er sterkt dominert av strutseving (NiN 2.0: T30-5 Beskyttet flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning).

Mesteparten av det øvrige arealet er en urterik utforming, der viktige arter er bl.a. tyrihjel, mjørdurt, enghumleblom og skogstjerneblom, dessuten bl.a. storklokke, skogburkne, springfrø, bringebær, turt, vendelrot, sumphaukeskjegg, sløke, skogsvinerot, sølvbunke, hengeving, firblad, stornesle, broddtelg og i bunnen bl.a. sprikelundmose (*Brachythecium reflexum*) og skogfagermose (*Plagiomnium affine*). (NiN 2.0: T30-C-3 Beskyttet flommarksskog på finmateriale). De laveste kantpartiene, som er oversvømt i lengre perioder, tilhører typen NiN 2.0: T30-6 Eksponert flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning. Viktige arter her er krypsoleie, bekkeblom, bekkekarse og engforglemmegei, og typiske er også myrmaure, mannasøtgras, skogsivaks, vasshår sp., sennegras (delvis dominant), sumphøymol, maigull, hestehov, hundekvein, maigull og bekkestjerneblom.

I bakkant og noen steder helt ut til vannkanten er det bratte liparti med litypen av gråor-heggeskog (beitepreg).

Deler av kroksjøen er også grunn eller uttørret i tørre perioder, og det er delvis ei åpen fukteng med stedvis mye mannasøtgras og lokalt skogsivaks. Andmat er vanlig.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er stort, jf. artsutvalget listet opp under naturtyper, med et stort antall typiske arter for naturtypene som er representert. Det er ikke registrert rødlistearter eller andre spesielle arter. Det var svært tørt og ingen sopplesong på undersøkelsestidspunktet. Det kan også være verdier her knyttet til organismegrupper som så langt ikke er undersøkt, som amfibier og insekter. (Artskart: kun én vanlig karplantart)

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre historikk er nevnt under kap. Beliggenhet og naturgrunnlag. Det er fulldyrka mark på Prestøya, arealet som kroksjø/gammelt flomløp avgrenser mot Surna, med forbindelsesvei fra Bolmøyen, som krysser gjennom lokaliteten i vest (og traktorvei helt i øst omtrent der lokaliteten slutter). Lokaliteten synes ikke å ha vært gjenstand for noen inngrep siden forrige undersøkelse i 2002. Selv om det spor etter kubeite/tråkk, virker det som krøttera ikke bruker dette noe krunglete og våte arealet særlig intensivt.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Anbefaling hos Aune (2005) står fortsatt ved lag: «Hvis en vil ta vare denne naturtypen, bør det sørges for tilstrekkelig gjennomstrømming, og gjengroing hindres. Dvs. en skjøtelsesplan er ønskelig.»

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en type under tilbakegang med særpreget biologisk mangfold og høy produksjon. Selv om det finnes flere flomløp langs de store elvene i Rindal, synes denne lokaliteten å være helt særpreget, jf. en så lang bue, og den vurderes til verdi B til tross for at tidligere inngrep har medført at den ikke fungerer naturlig lenger/er avstengt. Vannet oscillerer like fullt sterkt avhengig av værforhold.

Litteratur

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018512 Bjørnstad (kart, Naturbase, uendret)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 093 918

Naturtype: Rik edelløvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 22.08.2002, EB: 25.08.2015

Registratør 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 25.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse innlagt mars 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er et langstrakt lauvskogsbelte i den sørvendte li-sida på vestsida av Surna en drøy km vest for Rindal sentrum. Den ligger på breelavsetninger, hvor det har dannet seg flere tversgående ravinedaler, et par av dem markerte, Underliggende fast berggrunn er grønnstein/amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området er beskrevet som følger av Aune (2005): «Ravineområde/elveterrassekant som har vært i bruk før (antakelig beita). Lokaliteten er nå i sterk gjengroing. Området er naturlig næringsrikt, men påvirkes også av sig fra dyrka mark i overkant. Ovafor Bjørnstad er det så pass mye alm at det kan kalles rik edelløvskog, men ellers er skogvegetasjonen prega av mer nøysomme lauvtre. Flere av almetrea ser ut til å ha vært styvd. Området som domineres av alm er nokså lite. Under tvil gitt verdi C.»

Dette kan fungere som en karakteristikk også i 2015 og kan fylles ut med at det finnes et par svært kraftige almetrær (ett i øst, ett i sentral ravine i midtområdet), i alle fall det ene styvet, jf. indikasjoner på et tidligere mer åpent areal, muligens en havnehage med styvete almetrær (jf. Svorkalia naturreservat). For øvrig er både (yngre) alm, gråor og gran vanlige i tresjikt samt bjørk, hegg og rogn. I øvre kant (NQ 09402 91956) er også et større hasselkratt. I feltsjikt er viktige arter bringebær, skogburkne og sølvbunke. Det finnes også stedvis en del trollbær. I bunnsjikt er notert parti med lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*), men også mye naken jord.

Artsmangfold: Bortsett fra alm (NT) er det ikke registrert rødlistearter eller andre spesielle arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep og representerer et gammelt kulturlandskap under gjengroing.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Dagens arealbruk bør opprettholdes. En moderat fjerning av busker og kratt rundt store, gamle trær kan virke positivt for lystilgang, samtidig som rekruttering av yngre trær må sikres. Døde trær bør ikke fjernes.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi C.

Litteratur

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018514 Tørset – skog (kart, Naturbase, uendret)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 076 913

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Anders Lyngstad 22.08.2002, EB: 31.08.2015

Registratør 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 31.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger like vest for tunene på Tørset-gårdene i bratt, sørvendt li vest i Rindal. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Vegetasjonen er beskrevet som følger hos Aune (2005). «Det er ikke spesielt artsrikt, og... i tillegg innslag av en del ugrasarter i feltsjiktet. Tresjiktet domineres av alm og er godt utvikla. Andre treslag er hassel og gråor. Det er spor etter styving på noen av almetrea, og det beites i deler av lia.»

I 2015 ble registrert som viktig dominant, skogburkne og ellers som særlig vanlige, engsoleie, krypsoleie, hundegras og vrangdå, dessuten ormetelg, stornesle, bringebær, sølvbunke og gaukesyre.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er del av et beite hvor det også er større åpne beitemarker (jf. egen naturtypelokalitet). Det synes ikke å være endringer av betydning siden 2002, og aktiv beiting skjer fortsatt.

Skjøtsel og hensyn: Uendret bruk med beiting synes gunstig for å bevare naturverdiene. Det er foreløpig ikke observert interessante arter som er betinget av beitingen, men dette holder uansett kratt nede og begunstiger store almetrær. Likevel synes ikke beitingen her å være så sterk at arealet burde klassifiseres som beitemarkskog. Det vil her være en glidende overgang.

Verdivurdering. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi C.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018518 Sjevøra (kart, Naturbase, uendret)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 071 906

Naturtype: 2014: Åpen flommark (2007: Større elvøer (E04))

Utforming: 2014: Elvøer (2007: Urte- og grasrik ør (E0402))

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 26.07.2002, EB: 28.08.2015

Registratør 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 28.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse innlagt 3. april 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dette er ei elvøer i Surna, som ligger på nordre bredd, nedenfor Tørset, vest i Rindal. Geologi: elveavsetninger (fast berggrunn: grønnstein, amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Etter NiN 2.0 sorterer lokaliteten under hovedtype T18 Åpen flomfastmark, grunntype T18-1 Åpen flomfastmark på grus og stein.

Området er betegnet som følgende hos Aune (2005): «Lita elvøer med et smalt sideløp (flomløp) på innsida. Substratet er grovt med mye stein og små blokker, med glissen urte- og grasvegetasjon øverst og noe tettere "eng" i den nedre delen. Det er også tilløp til lågt lauvkratt, men flom og isgang ser ut til å hindre varig etablering av høgt kratt. I nedre delen, nær samløpet mellom sideløpet og hovedelva er det mer tilslamma og parti med lågvokste fuktutforminger. Det er mest trivielle arter, men totalt sett nokså artsrikt (ca. 75 arter notert).»

Etter 13 år er det tydelig at krattet likevel er blitt høyt og vel etablert. Det består ytterst av svartvier og innafor før flomløpet følger et fortsatt ungt preget gråorkratt. Det er stadig et stort artsutvalg, der hagelupin og reinfann spiller stor rolle. Ellers i den steinete ytre delen er registrert bl.a. nyseryllik, hundekveke, engkvein, hestehov, marikåpe, føyllblom, amerikamjølke, vanlig arve og vendelrot, mens på litt mer stabilisert grunn vokser bl.a. bueforglemmegei (coll.), stormaure, stakekarse, krusetistel, prestekrage, hundegras, gullris, løvetann, enghumleblom, mjørdurt, fuglevikke, skogsvinerot og bringebær. Det er også et mer sumppreget parti med dominans av skogørkvein.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er stort, dels ugraspreget og uten spesielt interessante arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep.

Fremmede arter. Hagelupin, mye.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene. Lupin burde ideelt sett fjernes, men med de mengdene som ellers finnes langs Surna vil nok arten på denne type pionermark stadig etablere seg på nytt.

Verdivurdering. Lokaliteten er under noe tvil beholdt som lokalt viktig, verdi C. Det kan være eneste i sitt slag/ best utviklete elvøer i Rindal, skjønt dette er noe usikkert da denne naturtypen

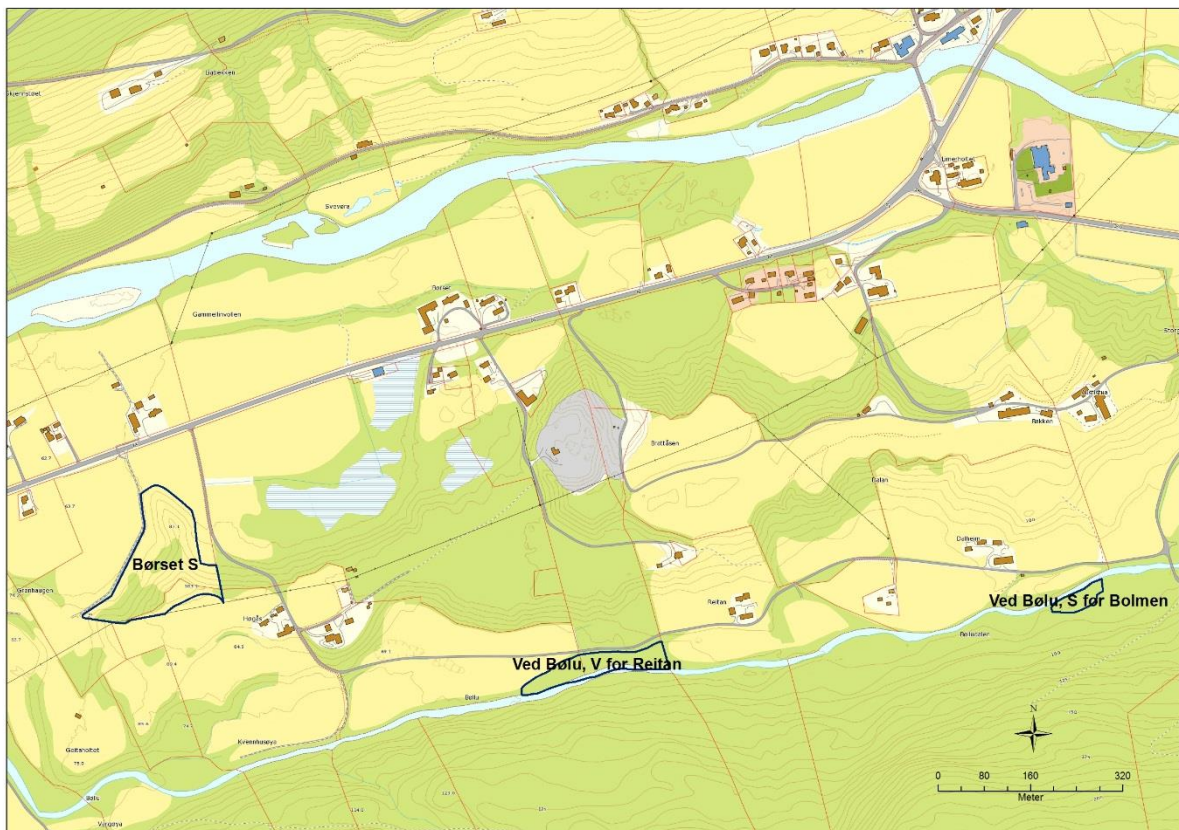
ofte ligger utenfor jordbruksarealer og ikke er aktivt oppsøkt. Det er noen flere kandidater oppstrøms, som burde undersøkes.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018519 Ved Bulu, vest for Reitan

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 079 901

Naturtype: Gråor-heggeskog (E03)

Utforming: Flommarksskog (F0501)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 24.07.2002, EB: 24.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 24.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse innlagt mars 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsida av elva Bulus hovedløp, omkring to aktive flomløp, vest for gården Reitan, 2 km sørvest for Rindal sentrum. Den ligger på elveavsetninger, med storsteina elveløp (underliggende fast berggrunn: glimmerskifer/amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Storparten av området er dominert av strutseving (NiN 2.0: T30-5 Beskyttet flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning).

Den dominerende gråora er stort sett slankstammet, og det er ikke veldig gamle trær, men omkring ytterste flomløp er det også eldre og kraftige individer, som når opp i ca. 35 cm brysthøydediam. I noen andre felt er ora ung og krattpreget. Der strutseving ikke er enerådende er det en artsrik, høgstaudepreget bunnvegetasjon med bl.a. mjørdurt (dels dominant), sølvbunke, hundekveke, vendelrot, springfrø, turt, sløke, skogburkne, enghumbleblom, fjellfiol, myrfiol og skogsvinerot og med palmemose (*Climacium dendroides*) som vanlig i bunnsjikt (NiN 2.0: T30-C-3 Beskyttet flommarksskog på finmateriale). Noen dypere, permanent våte parti framstår i tørkeperioder som kulper med skogsivaks som dominerende langs kanten og med mannasøtgras og forglemmegei (*Myosotis laxa* coll.). I ellers fuktige kantsoner vokser bl.a. blåkoll, bekkeblom og krypsoleie (NiN 2.0: T30-6 Eksponert flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning). Forekomst av dødved er stort sett begrenset til mindre dimensjoner og i liten mengde.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er stort, jf. artsutvalget listet opp under naturtyper, med et stort antall typiske arter for naturtyper representert. Det er ikke registrert rødlistearter eller andre spesielle arter. Det var svært tørt og ingen soppsesong på undersøkelsestidspunktet. Det kan også være verdier her knyttet til organismegrupper som så langt ikke er undersøkt, som amfibier og insekter. (Artskart: ingen reg.)

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep. Lite dødved og få gamle trær tyder på at det sikkert jevnlig er tatt ut trær til ved i dette kulturlandskapet i bygda. Elva har tidligere hatt større vannføring, jf. overføring av vann fra øvre deler til Follsjøen (Trollheim kraftverk).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er best for å bevare naturverdiene. Det er ikke behov for skjøtsel. Spesielt viktig er det at det ikke gjøres tekniske inngrep som ødelegger flomløpene eller deres funksjon.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en fint utviklet oreskogslokalitet omkring to intakte flomløp langs elva Bulu. Den er lokalt viktig, verdi C.

Litteratur

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

BN00018520 Ved Bulu, S for Bolmen (kart s. 31)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 088 902

Naturtype: Gråor-heggeskog (F05)

Utforming: Flommarksskog (F0501)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Egil Ingvar Aune 24.07.2002, EB: 24.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 24.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny beskrivelse og avgrensning innlagt mars 2016, som erstatter tidligere versjon. Lokaliteten er tidligere undersøkt i forbindelse med førstegangs naturtypekartlegging i kommunen i 2002 og rapportert av Aune (2005). Lokaliteten er nå betydelig innskrenket i areal pga. hogst. Store deler av den opprinnelige lokaliteten er hogd, trolig relativt kort tid etter registreringen i 2002, og bare den minst påvirkete delen er beholdt, et parti omkring flomløp i nedre del av det opprinnelige arealet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er del av ei elveslette på sørsida av elva Bulu, 1,5 km sørvest for Rindal sentrum, like etter at elva kommer ut i bygda fra åstraktene i sør, og den ligger på elveavsetninger (underliggende fast berggrunn: grønnstein/amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone. Flomløpet er helt tørrlagt under tørre værforhold.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Deler av arealet er dominert av strutseving (siste 20 m før utløp i hovedelv) (NiN 2.0: T30-5 Beskyttet flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning). Det er også parti med bl.a. tyrihjelmskogstjerneblom (dels dominerende), enghumbleblom, sølvbunke, springfrø, krypsoleie, skogsvinerot, vendelrot og sløke (NiN 2.0: T30-C-3 Beskyttet flommarksskog på finmateriale).

Gråor dominerer og hegg er vanlig. I de fuktigste delene dominerer palmemose (*Climacium dendroides*) i bunnsjikt, i de tørrere fjærkransmose (*Rhytidiadelphus subpinnatus*). Oretrærne er stort sett slanke, mest opp i ca. 20 cm brysthøydediam. Som øyer i flomskogarealet stikker innimellom opp mer høytliggende parti med hengeaks (mye), gaukesyre, bringebær etc., partier som trolig sjelden eller aldri neddykkes ved flom.

I flomløpet ligger det en del eldre dødved, overgrodd av mose. Arealet grenser mot ung krattskog av gråor-heggeskog samt også mot plantasjeskog av gran (vest).

Artsmangfold: Ingen mer spesielle arter er kartlagt på lokaliteten. (Artskart: kun et par vanlige karplantearter)

Bruk, tilstand og påvirkning: Areal redusert pga. hogst. Hele arealet har sikkert vært betydelig kulturpåvirket gjennom tidene, jf. beliggenhet i kanten av dagens aktive jordbruksområde.

Fremmede arter. Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er best for å bevare naturverdiene. Det er ikke behov for skjøtsel.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og redusert etter hogst. Det finnes trolig flere liknende lokaliteter som ikke er registrert, men den beholdes som en lokalt viktig lokalitet (reduisert fra B), siden den representerer en artsrik flommarkskog omkring et lite flomløp.

Litteratur

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

1. Børset S (kart s. 31)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 072 902

Naturtype: Naturbeitemark (D04)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 24.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 24.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny lokalitet, innlagt mars 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørsida av gården Børset og elva Surna helt vest i Rindal, i bunnen av hoveddalføret. Det er beitemark i bratt terreng assosiert med en ganske spektakulær landform; en gjenstående utstikkende del av en markert breelvterrasse med bratt kant ned mot Surna i nord, som har skåret seg ned i morenemateriale, meandrert og dannet ei elveslette på lavere nivå. På baksida i sør har den mindre elva Bulu skåret seg ned. I nordlige del av lokaliteten er det også tegnet inn et parti med marine strandavsetninger (NGU, løsmassedatabase). Både sørover og nordover fra toppunktet er det naturbeitemark, nordover mot Surna også lauvskog. (underliggende fast berggrunn: grønnstein/amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Etter DN-håndboka, både 2007-utgaven og 2014-revisjonen vil lokaliteten bli å klassifisere som naturbeitemark. Selv om historien her er ukjent/ikke undersøkt, er det imidlertid grunn til å tro at denne type areal midt i bygdas jordbrukslandskap til tross for bratte skråninger har vært pløyd og gjødslet i tidsepoker da man drev mer intensivt. Etter at dette opphørte har det vært lang tid til en utvikling mot en artssammensetning og utseende som overflattisk minner om naturbeitemark/ seminaturlig eng. Etter denne tolkningen tilhører området (eller mye av det) hovedtype T41 Engliknende oppdyrket mark, etter NiN 2.0. De nordvendte engene er fuktige og har rikelig med storburkne, dels som enkeltrosetter dels i smågrupper med engplanter imellom. Sølvbunke er viktig mengdeart. For øvrig finnes arter som marikåpe, engsoleie, engsyre, engsnelle og ryllik. Bulusida, mot sør, har et tørrere preg, jf. en tørrbakke nær åkerkant (NQ 0724 9024) med prestekrage, hårsveve, øyentrøst, sauesvingel, blåklokke, engfiol, rødknapp, småsyre, jonsokkoll, bikkjenever m.fl. For øvrig fra lokaliteten kan nevnes grasstjerneblom, krypssoleie, myrtistel, hvitkløver, føyllblom, gulaks, skjermesveve, tveskjeggveronika, engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*), furumose (*Pleurozium schreberi*) og etasjemose (*Hylocomium splendens*).

Artsmangfold: Stor variasjon fra tørrbakkearter til fuktighetskrevende arter. Ingen spesielle observasjoner. Potensial for interessante beitemarkssopper, som ikke hadde sesong (svært tørt) (Artskart: ingen reg.)

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep. Det er fulldyrket mark på flatene omkring, mens det aktuelle arealet brukes som beite (inkludert lauvskogsparti), siden det er så bratt. Det var på undersøkelsestidspunktet 4 kalver der (nordlige deler).

Fremmede arter: Ingen registrerte.

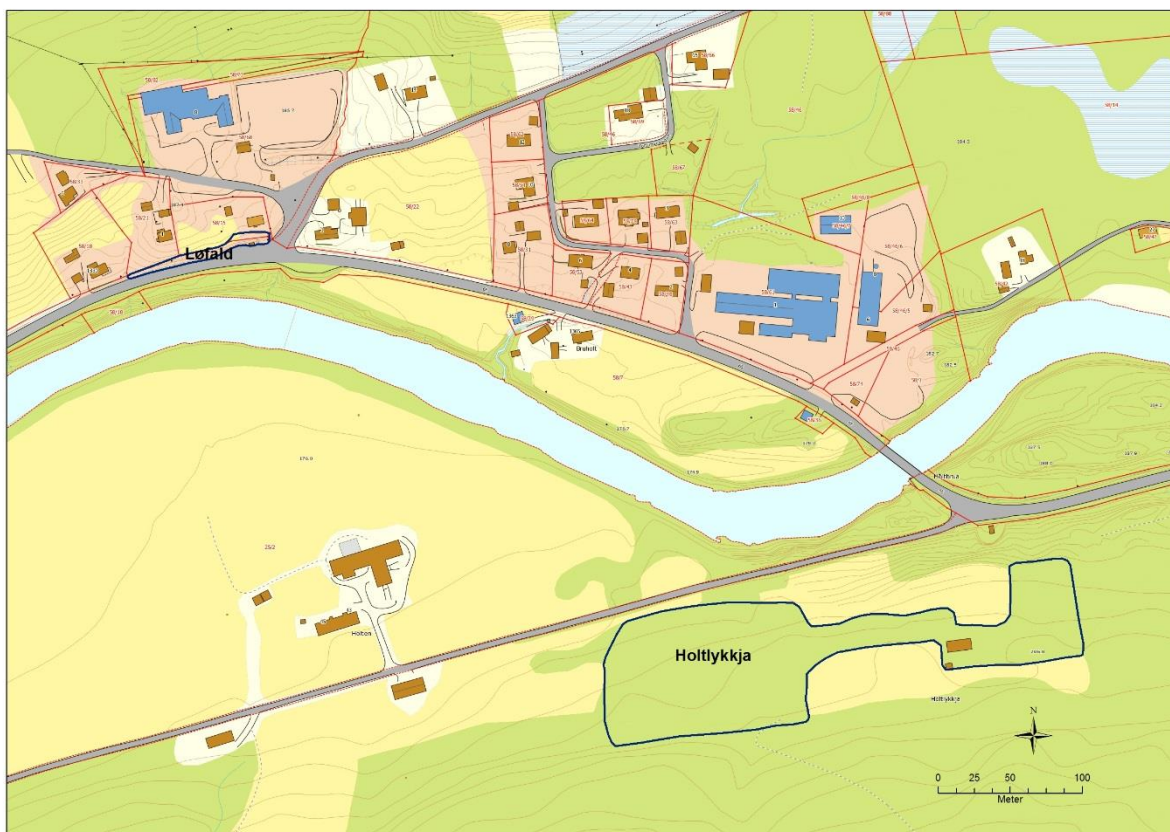
Skjøtsel og hensyn: Dagens bruk er best for å bevare naturverdiene.

Verdivurdering: Som en foreløpig verdivurdering settes området til lokalt viktig – C. Det bør studeres nærmere for beitemarksopp i godt utviklet soppesong. Landformen er også spesiell, men foreløpig mangler metodikk og system for verdisetting av denne type geomorfologiske verdier.

2. Holtlykkja

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 144 959

Naturtype: Naturbeitemark (D04) (mosaikk av flere delnaturtyper)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 25.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 25.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Ny lokalitet, innlagt mars 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Holtlykkja er en tidligere husmannsplass under Østigarda Holten på Rindalsskogen. Den er i dag en del av hovedgården igjen, men den gamle hovedbygningen er intakt, en lang bygning som har fungert som både våningshus og fjøs. Plassen ligger litt i utkanten av gården, i mer kupert terreng oppover mot skogen. Arealet rundt huset ble beitet av fem kviger under inventeringen. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Selv om historien her er ukjent/ikke undersøkt, er det imidlertid grunn til å tro at denne type areal innenfor bygdas jordbrukslandskap i alle fall for deler av det har vært pløyd og gjødslet i tidsepoker da det ble drevet mer intensivt. Siden har det vært lang tid til en utvikling mot en artssammensetning og utseende som overflatisk minner om naturbeitemark/ seminaturlig eng. Etter denne tolkningen tilhører området (eller mye av det) hovedtype T41 Engliknende oppdyrket mark, etter NiN 2.0.

Det er et variert område, med preg av naturbeitemark flere steder, bl.a. rundt huset og østover mot skogen, inkludert også parti med beiteskog. Hovedli nedenfor hus og et bakre, lavere felt mot sør synes dyrket og gjødslet i nyere tid. Det er ellers glidende overganger mellom engmark og skog med lyng, i nedre del nesten med et hagemarkspreg, der det vokser spredt med bjørk, gran og furu. I lavere del mot Holtvegen er det også en fuktigere forsenkning med innslag av rikmyr/-sump/-kildarter, som breimyrull, gulstarr, grønnstarr, jåblom, tettegras, harerug, rose-torvmose (*Sphagnum warnstorffii*) og kroktorvmose (*S. subsecundum* coll.), rødmakkmose (*Scorpidium revolvens*), myrstjernemose (*Campylium stellatum*) og kildemose (*Philonotis fontana*). Naturbeitemarksdelene har et relativt fuktig preg, med arter som sølvbunke og myrfiol, men ellers mange typiske engarter, som engsoleie, marikåpe, engkvein, gulaks, ryllik, hvitkløver og i bunnsjikt engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*).

Artsmangfold: Stor variasjon fra tørrbakkearter til fuktighetskrevende arter. Ingen spesielle observasjoner. Potensial for interessante beitemarksopper, som ikke hadde sesong (svært tørt) (Artskart: ingen reg.).

Bruk, tilstand og påvirkning: Området må antas å ha vært i bruk i lang tid. Det kan ha vært enda mer åpent tidligere, men er fortsatt i brukbar hevd.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Dagens bruk er best for å bevare naturverdiene.

Verdivurdering: Som en foreløpig verdivurdering settes området til lokalt viktig – C. Området bør studeres for beitemarksopp i godt utviklet soppsesong.

3. Løfald (kart s. 37)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 137 962

Naturtype: 2014: Engpreget erstatningsbiotop (2007: Artsrik veikant (D03))

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 26.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt mars 2016. Det er tidligere registrert fire veikantlokaliteter i Rindal (Bjelland & Eilertsen 2014), alle på kalkrik grunn i Lomunddalen. Under NINAs feltarbeid i 2015, ble det målrettet søkt etter potensielle nye veikantlokaliteter under kjøring til andre lokaliteter og valgt ut ytterligere to, denne og lok. Trøahaugen i Romundstadbygda.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sentralt på Rindalsskogen, langs nordsida av hovedveien gjennom kommunen, riksveg 65. Underliggende fast berggrunn er grønnstein/amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten representerer en frisk-fuktigutforming. Etter NiN 2.0 sorterer den under T40 Eng-liknende sterkt endret fastmark. (Sterkt endret fastmark med preg av semi-naturlig eng).

Artsmangfold. Som viktige mengdearter ble notert prestekrage (preger arealet sterkt i blomstringstida), beitesveve, ryllik, engsoleie, krypssoleie, stormaure, gullris, løvetann, markjordbær og liljekonvall (dominerer atskilt felt). Mer spredt vokser firkantperikum, blåklokke, geitrams, rødkløver, hundekjeks, bringebær, åkerforglemmegei, hundegras, teiebær, engkvein, skogstorkenebb, skjermesveve, marikåpe, gulaks, føllblom, vrangdå, hagelupin og amerikamjølke. Som andre enkeltforkomster kan nevnes krattmjølke, sløke, vårpengeurt, berggull, hundekveke, skogsvinerot, engfiol, skogfiol, rips, blåknapp, tyttebær, blåbær, og tepperot.

Bruk, tilstand og påvirkning. Lokaliteten er i en tidlig gjengroingsfase med så vidt innslag av busker (litt hegg og bjørk) og nitrofile arter.

Fremmede arter. Hagelupin, men fåtallig.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales sein slått (etter 1. august), og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør i tilfelle foretas svært varsomt, slik at ikke selve veiskråningen blir berørt, og lupin bør fjernes, noe som også gjelder krattoppslag.

Verdivurdering. Lokaliteten mangler innslaget av orkideer, som kjennetegner veikant-naturtype-lokalitetene i Lomunddalen, og inneholder ingen sjeldnere arter. Vurderes som lokalt viktig, verdi C.

Litteratur.

Bjelland, T. & Eilertsen, L. 2014. Engpregete erstatningsbiotoper langs veikanter på Nordmøre. – Rådgivende Biologer AS Rapport 1974, 33 s.

4. Kårlia 1 (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 060 916

Naturtype: Kalkskog (F03)

Utforming: Frisk kalkfuruskog (F0302)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 26.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 2. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Det er en relativt smal stripe som ligger på oversida av li med almeskog (NT BN00018482 Vestre Kårlia) (navn endret til Kårlia 2) og som er avgrenset øst til ei grotte (BN00018483 Kårlkjelleren). (Kalkskogselementer kan følges også et stykke videre østover, men her inn i mer hogstpåvirket skog). Berggrunn: marmor (NGU N250: Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Marmorryggen danner toppryggen av lia nevnt ovenfor, der det over noen få meters bredde er grunnlendt og med jevne mellomrom også finnes partier med nakent berg, som kan ha tydelige karstgroper. Her finnes flere steder forekomster av taggbregne og et par steder vårerteknapp. Ellers er det en mosaikk av både tørrbakke-, lågurt- og mer fuktighetskrevende arter. Bl.a. er registrert blåklokke, markjordbær, krossved, firkantperikum, skogfiol, mjørdurt, smørtelg, tepperot, fjelltistel, fingerstarr, gulstarr, kornstarr, gulaks, teiebær, skogstorkenebb, gullris, sauesvingel, enghumbleblom, marikåpe, hengeaks, legeveronika, tyrihjel, beitesveve, hundekveke og en stor forekomst med hårstarr. Lokaliteten er klassifisert under tvil til utforming frisk kalkfuruskog. Bjørka dominerer omkring, men det er også spredte furutrær, også store, her i øvre del av mellomboreal sone. Arealet tilhører etter NiN 2.0-definisjonen næringstrinn i spennet KA3-4; bærlyng-kalklågurtskog (T4-C-8) og bærlyng-lågurtskog (T4-C-7) – i finmosaikk med flere andre typer.

Artsmangfold: Kalkindikatorer i tilknytning til inngangspartiet er taggbregne, vårerteknapp og hårstarr. Rødflangre ble (overraskende nok) ikke funnet, og arten er så langt ikke funnet i kommunen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ett sted er det for kort tid siden tatt ut et felt med bjørk. Ellers er lokaliteten fri for nyere tekniske inngrep.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en større sammenheng og arealet skilles her ut fra naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (klassifisert som rikmyr), som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (jf. Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal. Innenfor dette større arealet i Rindal har Aune (2005) også skilt ut to andre arealer,

nevnt ovenfor; BN00018482 Vestre Kårlia (navn endret til Kårlia 2) og BN00018483 Kårlikjelleren, en grotte som ligger i østenden av denne lokaliteten i samme marmorgang. Pr. 2016 beskrives også myra på nedsida av skogen som naturtypelokalitet, Kårlia 3.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer rødlistete naturtyper; lågurt-lyngfuruskog og lågurt-lyngfurukalkskog, begge klassifisert til NT, skjønt det er en overgangstype mellom kalkfuruskog og kalkbjørkeskog. Den vurderes til verdi B – viktig.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.

5. Kårlia 3 (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 060 915

Naturtype: Rikmyr (A05)

Utforming: Middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 26.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Naturtype: Rikmyr – middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 1. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Berggrunnen der selve myra ligger er avmerket som grønnstein/amfibolitt, men like på oversida av myra er det en kalksteinsgang som synes å strekke seg gjennom hele Rindal på nordsida av bygda og med blant annet to grottelokaliteter (sorterer på NGU Berggrunn N250 under kategori «leirskifer, sandstein, kalkstein; grågrønn fyllitt og gråvakke»). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Mesteparten av området er rikmyr, fastmatte, myrflate. Dominerende arter er først og fremst blåtopp, og viktige mengdearter er også gulstarr, sveltull, breimyrull, duskmyrull, myrsnelle, tepperot, jåblom og blåknapp. Viktigste og til dels dominerende arter i bunnsjikt er rosetorvmose (*Sphagnum warnstorffii*), kroktovmose (*S. subsecundum* coll.) og myrstjernemose (*Campylium stellatum*). Andre registrerte feltsjiktarter er bl.a. kvitmaure, øyentrøst og myrklegg. Det er også noen mindre parti med fattigmyr (rome, klokkeløng, bukkeblad mfl.). I myrkanten ble observert bl.a. mjødukt og skogstorkenebb. Det er kratt med lappvier og innenfor dette også gråor og bjørk. Nær bekkekryss i øst er det også kildesig med bl.a. gulsildre, dvergjamne og tvebladmose (*Scapania* sp.).

Artsmangfold: Myra har flere rikmyrsindikatorer, jf. kap. om naturtyper.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Del av helhetlig landskap: Myra inngår i en større sammenheng og grenser til naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr) (som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (jf. Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal. Innenfor dette større arealet i Rindal har Aune (2005) skilt ut separat to mindre arealer i sør, BN00018482 Vestre Kårlia (navn endret til Kårlia 2), som er rik edellauvskog, gråor-almeskog, i lia rett nord for myra og BN00018483 Kårlikjellaren (grotte). Det er flere rikmyrer innenfor arealet. Kalkskog på toppen beskrives nå også som egen naturtypelokalitet.

Verdivurdering: Rikmyr er ikke uvanlig i denne regionen og lokaliteten vurderes til verdi C. Positivt er at den inngår i en større sammenheng og ligger i bunnen av ei li med en av de best utviklede almeskogene i kommunen, som igjen er tilknyttet en kalkgang med kalkskog og grotte.

Litteratur

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

6. Vassmyra S (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 064 919

Naturtype: Rikmyr (A05)

Utforming: Middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 26.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 2. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Berggrunn N250: Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt (grense mot grønnstein, amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området består av rikmyr, fastmatte, myrflate. Dominerende arter er først og fremst blåtopp, kornstarr og sveltull og i bunnsjikt særlig myrstjernemose (*Campylium stellatum*), men delvis også rødmarkmose (*Scorpidium revolvens*), vrangnøkkemose (*Warnstorfia exannulata*) og rosetormose (*Sphagnum warnstorffii*). Ellers ble observert rikmyrartene engmarihand (steril, cf.), breimyrull, fjellfrøstjerne, svartopp, gulstarr og (overgangsarter til intermediærmyr) jåblom, bjønnbrodd og gullmose (*Tomenthypnum nitens*) samt hårstarr, som er klassifisert som ekstremrikmyrart, dessuten intermediærmyrartene dvergjamne, tettegras, myrklegg, blåknapp, myrsnelle og myrøyentrøst. I kildepåvirket parti vokser kildemose (*Philonotis fontana*).

Det er også noen mindre parti med fattigmyr, fastmatte dominert av bjønnskjegg.

Artsmangfold: Myra har flere rikmyrsindikatorer, jf. kap. om naturtyper.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Del av helhetlig landskap: Myra inngår i en større sammenheng og storparten av arealet ligger innenfor den noe omtrentlig avgrensede naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr) (som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal. Innenfor dette større arealet i Rindal har Aune (2005) skilt ut separat to mindre arealer i sør, BN00018482 Vestre Kårlia (navn endret til Kårlia 2) (rik edellauvskog, gråor-almeskog) og BN00018483 Kårlikjellaren (grotte). Det er flere rikmyrer innenfor arealet, men denne skiller ut her siden den ligger utsatt til i kanten av et område der det for tida bygges hytter. Myra som ligger lengst sørøst innenfor den store naturtypelokaliteten er allerede direkte berørt av dette, pr. aug. 2015. Denne står så vidt i sammenheng med den her beskrevne myr med en smal fattigmyrsarm (bjønnskjegg).

Det større myrkomplekset Vassmyra umiddelbart nord for lokaliteten består i alle fall på arealene umiddelbart nord for denne lokaliteten av fattig fastmattemyr med bjønnskjegg. Også en arm i sørvest av selve lokaliteten (dels høyere, bakkemyr) er av samme type og er ikke inkludert.

Verdivurdering: Rikmyr er ikke uvanlig i denne regionen og vurderes til verdi C. Myra er spesielt interessant i forbindelse med at den inngår i en større sammenheng, se forrige kap.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.

7. Vassmyra SØ (kart s. 15)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 065 918

Naturtype: Rikmyr (A05)

Utforming: Middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 26.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 26.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 2. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt vest i Rindal, øverst i skogbandet nord for Almberg og vest for Kårvatnet. Berggrunn N250: Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt (grense mot grønnstein, amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området består av rikmyr, fastmatte, myrflate. Viktig og karakteriserende art er ikke minst rikmyrarten breimyrull. Andre observerte rikmyrarter er svarttopp, myrsauløk, fjellfrøstjerne og jåblom, og for øvrig kan nevnes svelttull, bjønnbrodd, myrøyentrøst, blåknapp og harerug. Myrstjernemose (*Campylium stellatum*) dominerer i bunnsjikt.

Artsmangfold: Myra har flere rikmyrsindikatorer, jf. kap. om naturtyper.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er tidligere fri for nyere tekniske inngrep, men på undersøkelsestidspunktet er den i ferd med å bli ødelagt (jf. gravemaskin og graving ute på myra) i forbindelse med utvidelse av et hyttefelt.

Skjøtsel og hensyn: Må trolig anses som tapt.

Del av helhetlig landskap: Myra inngår i en større sammenheng og storparten av arealet ligger innenfor den noe omtrentlig avgrensede naturtypelokaliteten BN 00018523 Kårlia til Grytdalsura (rikmyr) (som er avgrenset som en forlengelse av rikmyrreservatet Tågdalen (jf. Moen 2000) i Surnadal østover inn i Rindal. Innenfor dette større arealet i Rindal har Aune (2005) skilt ut separat to mindre arealer i sør, BN00018482 Vestre Kårlia (navn endret til Kårlia 2) (rik edellauvskog, gråor-almeskog) og BN00018483 Kårlikjellaren (grotte). Det er flere rikmyrer innenfor arealet, men denne skilles ut her siden den er i ferd med å bli ødelagt av hyttebygging (like vest for Kårliåsen hyttefelt) og er viktig å få registrert av statistiske grunner.

Verdivurdering: Rikmyr er ikke uvanlig i denne regionen, og myra før inngrep vurderes til verdi C. Myra inngår i en større sammenheng, se forrige kap.

Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen.
– NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.

8. Litj-Trøkna

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 117 967

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg (F09)

Utforming: Bekkekløft (F0901)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: 50-100 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 11. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for riksveien (rv. 65) gjennom Rindal, vest for Trønsdalsgårdene og nord for Solvang. Foruten Litjtrøkna er også inkludert en kløftarm mot nordøst, med Liabekken. Berggrunn: fra sør, fire hovedbelter: 1) grønnskifer, 2) glimmerskifer, 3) metasandstein og 4) øyegneis. Innenfor belte 2 kommer også inn et smalt belte med kalkstein, som er samme formasjon som kommer igjen lenger østover, der den er mer sammenhengende og blant annet kan sees omkring grotta der Sandbekken renner fra Grøsettjønningin til Lomundsjøen. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten representerer et stort spenn med hensyn til økologiske gradienter og med stor topografisk variasjon og ulike eksposisjoner. Særlig

interessant er partier med gråor-almeskog, som finnes på begge sider av elva. Særlig storbregne- og høgstaudeskog preger kløfta med ulike kombinasjoner av treslag. Alm opptrer som viktig element i de klimatiske mest gunstige partiene, i selskap med gråor, rogn, bjørk og hegg, og det ble også registrert hassel. På mer skyggefulle steder og innover/oppover i kløfta øker dominansen av bjørk. Holt og enkeltrær av store grantrær på østsida antas å være noen av de vestligste utposter av naturlig gran her på nordsida av hoveddalføret (jf. foto). Granplantasjer finnes for øvrig rikelig i omegnen. Artsutvalget er rikt, og notert er bl.a. skogburkne, ormetelg, hengeving, teiebær, mjørdurt, sølvbunke, gulaks, firkantperikum, skogsveve, hengeaks, skogfiol og bringebær og bl.a. storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*) i bunnsjikt. Nær elva er det også store felt med strutseving.

I en sone ovenfor kryssende lysledning er det rikelig med skogvikke (omkring NQ 1179 9657) og myske. Ett sted ble observert grønnskifer. På østsida ser man her over på ei grotte i bergsida (med mye hestehov på nedsida). Kalksteinsonen er på geologisk kart markert et stykke nord for dette (her skal det være grønnskifer). Muligens er det detaljer som kartet ikke viser; og at man her befinner seg i samme geologiske belte som grottene i Lomunddalen; lok. Sandbekken.

Noen steder er det steinet grunn og rasmarksvegetasjon. Og det er også noen markerte felt med utraste løsmasser, bl.a. ved NQ 1171 9665, der det har rast ut ca. 100 kvm. Her er det dominans av hestehov.

Artsmangfold: Bare alm (NT) er så langt funnet av rødlistete arter. Av kalkindikatorer er observert myske og skogvikke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er ikke påvirket av nyere tids tekniske inngrep. Det antas også at det er lang tid siden det har vært noen avvirkning av tømmer her. Området er bratt og har vanskelig tilgjengelighet. Like fullt er det (stort sett) utenfor avgrensningen granplantefelter i tilknytning til kløfta.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la hele lokaliteten få ligge mest mulig i fred, med et noe usikkert unntak for fjerning av granoppslag. Siden grana er naturlig i Rindal og under spredning, representerer dette en noe uavklart problemstilling.

Verdivurdering: Området er bare befart på vestsida av bekken med kikkertobservasjoner til østsida. Området trenger mer detaljert studium og er foreløpig vurdert til verdi B. Det er potensial for flere interessante funn. Området har næringsrik berggrunn, og er en av de kløftene i kommunen som har næringskrevende vegetasjon, høyt arts mangfold og stor produksjon. Lokaliteten har i tillegg en av de få lite påvirkete almeskogsforekomstene i Rindal.

9. Røen (kart s. 50)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 109 960

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 31.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 31.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: En liten almelokalitet, som ligger på nordsida av riksvei 65, hovedveien gjennom Rindal, like NØ for tunet på gården Nestua Røen. Det er et lite skogparti i ei bekkeravine mellom to veisvinger på driftsvei til småkraftverk. Avgrensning er mot lysledning oppad, mot veien nedad. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er flere store almetrær, opp i 60 cm brysthøydediam. og også kraftige bjørk og tre osp. Ellers er det slankere trær av hegg, rogn og gråor. Særlig vanlige i feltsjikt er hengeving, gullris og skogstjerneblom samt at det er en del strutseving i ravinebunnen og lokalt mye kranskonvall. Ellers er registrert bl.a. trollurt, hvitveis, turt, bringebær, ormetelg, markjordbær, sølvbunke, krattmjølke, geitrams, mjødurt, gaukesyre, vendelrot og enghumbleblom samt i bunnsjikt storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*).

Artsmangfold: Ingen spesielle arter registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep, men har med sin beliggenhet nær et gårdstun helt sikkert vært i bruk til beite, vedsanking og kan tidligere ha vært mer eller mindre åpent.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

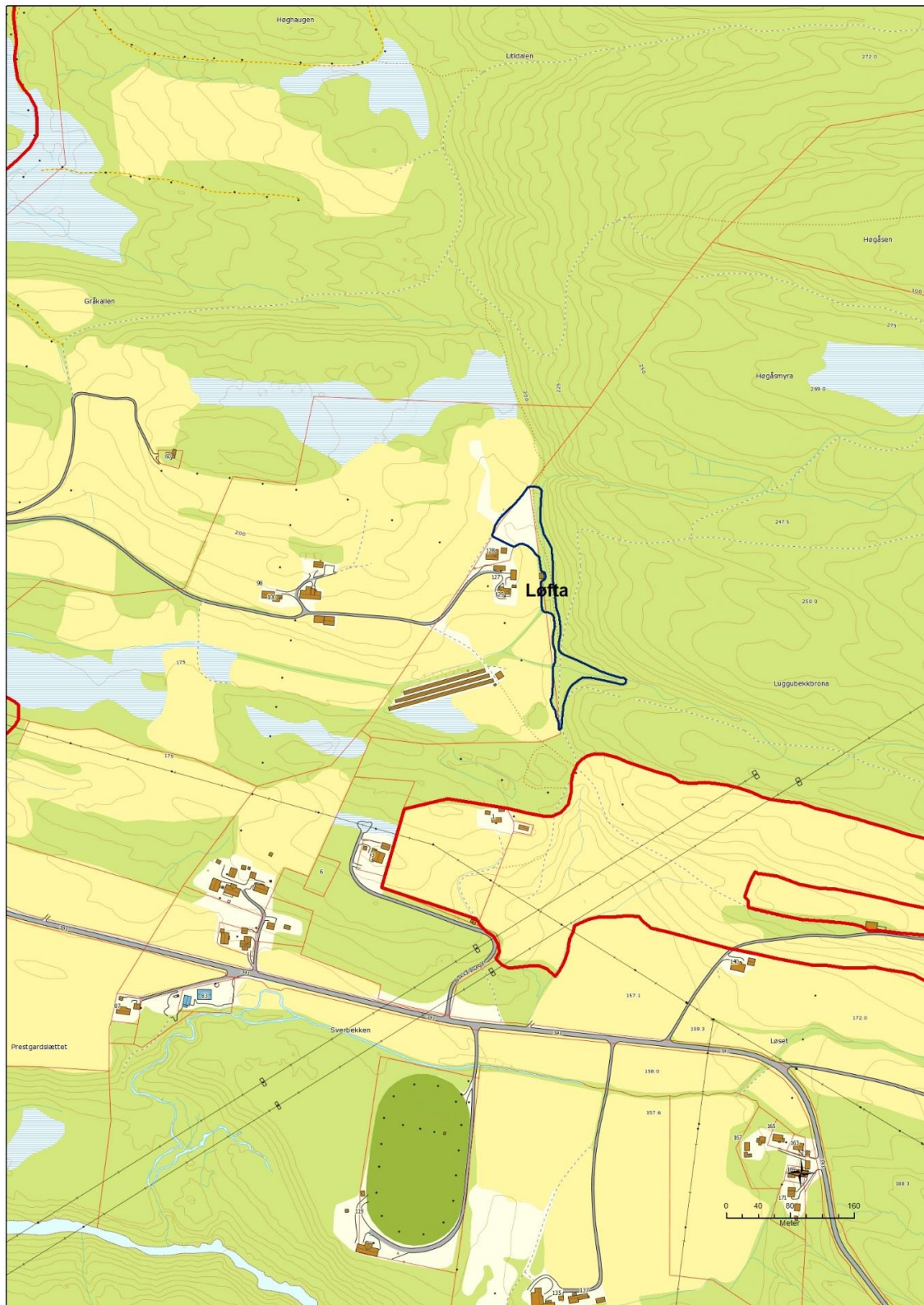
Verdivurdering. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi C.

10. Løften

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 119 912

Naturtype: Småbiotoper (D11)

Utforming: Kantsamfunn (D1106)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Gunnar Bureid, gjennom mange år

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA, på befarings med Gunnar Bureid 30.08.2015

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Befart av Egil Bendiksen, NINA og Gunnar Bureid 30.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger en drøy km SØ for Rindal sentrum og består av flere vegetasjonselementer; kulturlandskap med store, gamle trær nær/ved dyrkamark på gården Løften, like nord for gårdstunet, og herfra kantkratt/bekkeskog sørover langs østsida av eiendommen, der det ved sørgrensa er en kort strekning over til naturtypelokalitet BN00018510 Ner-Løset. Det er inkludert en liten bekkedal (Luggubekken) fra øst i den sørlige delen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: I tilknytning til dyrkamarka i nord er det to store, flerstammete almetrær, det ene med brysthøydediam. på 2 m. Skogkanten sørover er gråorheggeskog langs bekk (nær tursti) med høgstaudevegetasjon, blant annet med arter som tyrihjelmsk, firblad, springfrø og partier der strutseving er dominant.. Hassel er registrert fra bekkedalen i sør, og i den nordvendte lia på sørsida av bekken her er det registrert rød muslingmose (*Mytilus taylorii*) og småtveblad. Langs hovedbekken er det også tre yngre almetrær i nordlige del.

Artsmangfold: Det er registrert et interessant arts mangfold på lokaliteten av Gunnar Bureid. Av spesielle ting skal spesielt nevnes en muligens hittil ubeskrevet soppart (*Entoloma* aff. *bisporigerum*) innenfor slekta rødkivesopp/rødspore. På almetrærne er det funnet 4 rødlistearter; almekullsopp (*Hypoxylon vogesiacum*, NT), krembarkhette (*Mycena alba*, NT), bleikdoggnål (*Sclerophora albida*, NT) og kystdoggnål (*S. peronella*) og dessuten bl.a. seig østerssopp (*Pleurotus dryinus*), blåbrun gelemusling (*Hohenbuehelia atrocoerulea*), gråbrun sprøssopp (*Psathyrella spadiceogrisea*), vintersprøssopp (*P. cernua*), dverg muslingsopp (*Resupinatus applicatus*, tørrgrein på bakken) og lungenever (*Lobaria pulmonaria*). Dessuten har sekksporesoppen *Trichopeziza subsulphurea* (tørrgrein på bakken) fortsatt sin eneste kjente norske forekomst herfra. Ellers fra lokaliteten kan nevnes vierriske (*Lactarius aspideus*), myldrepipe (*Resupinatus poriaeformis*), teglkjuka (*Daedaleopsis confragosa*), opalbevve (*Exidia thuretiana*) og *Arrhenia rickenii*.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er delvis del av og delvis kantsamfunn til et gammelt kulturlandskap. Et parti med plantet gran når ned til bekken i midtre del.

Fremmede arter: Noen få individer av kjempespringfrø er observert. Det er ellers stedvis mye av denne langs gårdsveien nærmere Rindalsvegen vestover, så faren for spredning er stor.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene. Ofte kan gamle trær redde lengst mulig ved sikring av greiner og beskjæring istedenfor at de sages ned. Døde trær bør få stå som levested for vedboende arter. Avkappede greiner og trær kan stables i døveddeponier (jf. faktaark, DN-håndbokrevisjon 2014).

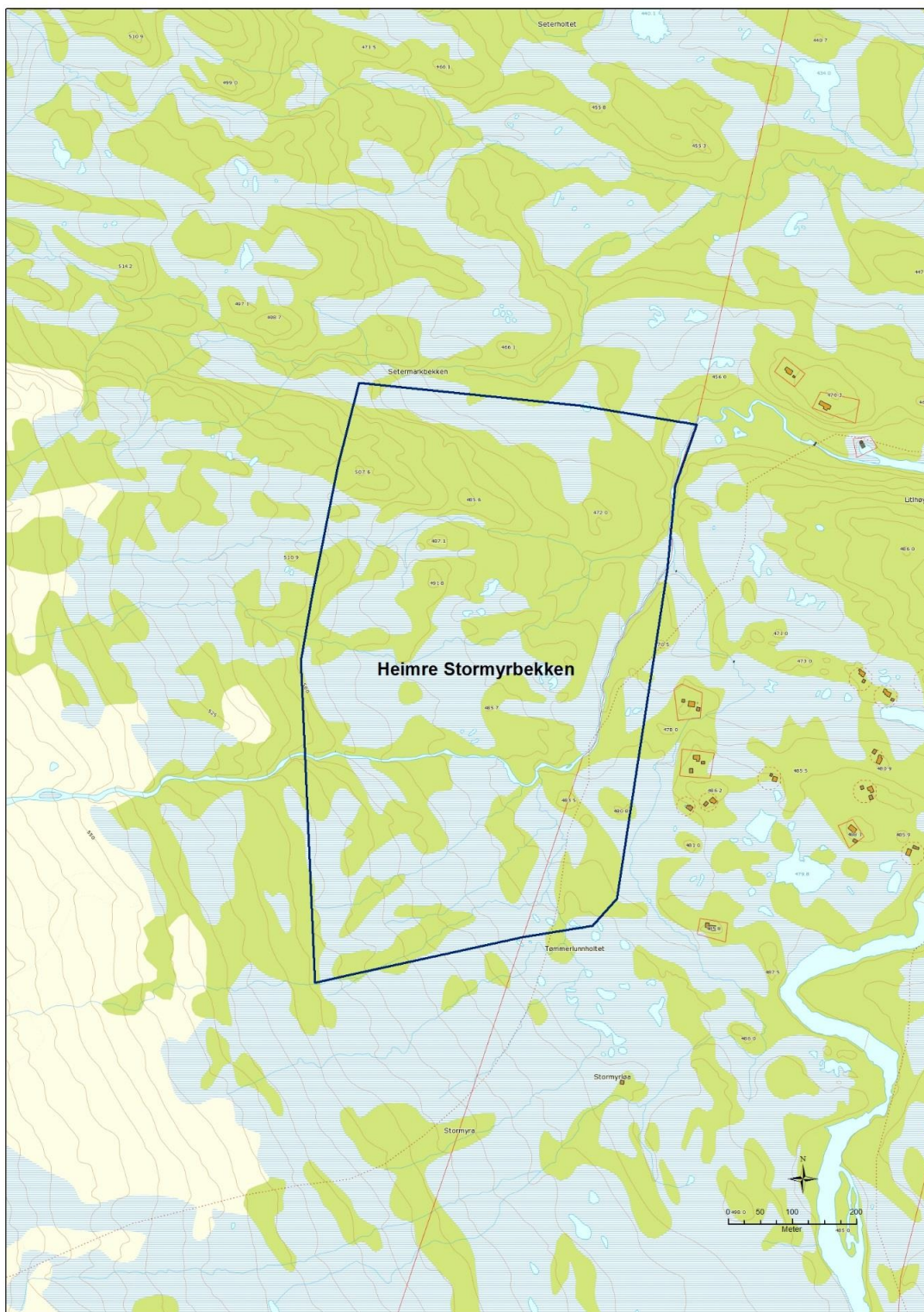
Verdivurdering. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi B, ved at det her er kartlagt en noe større lokalitet med flere elementer enn bare de styvete almetrærne. Det er likevel viktig å understreke at om de to styvete almene og umiddelbart nærliggende areal skulle vært kartlagt alene, hadde dette kvalifisert til A-verdi etter DN-håndbok 2014-revisjon, type «Erstatningsbiotop på tresatt mark», hvor minst 3 rødlistearter, NT eller DD, kvalifiserer til høyeste verdi.

11. Heimre Stormyrbekken

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 193 838

Naturtype: Gammel barskog

Utforming: Gammel furuskog

Verdi: foreløpig uklassifisert

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 31.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Høytliggende område øverst i mellomboreal sone hvor ca. halvparten er myr, halvparten fattig furuskog, til dels gamle trær (spredtvoksende) og med en stor mengde gadd. Området må studeres nærmere og er foreløpig uklassifisert.

12. Storrøkna (kart s. 50)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 110 968

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg (F09)

Utforming: Bekkekløft (F0901)

Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 27.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: 50-100 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 27.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 11. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for riksveien (rv. 65) gjennom Rindal, Nord for Trøknaholten. Det er en markert bekkekløft med bratte lisider, som strekker seg mot nord og innover mer nordvest en drøy kilometer. Berggrunn: Mye av arealet er glimmerskifer, men særlig på østsida er det også et større areal med metasandstein og en smal sone med øyegneis. Det er også et stykke oppe et smalt belte med kalkstein, som er samme formasjon som kommer igjen lenger østover, der den er mer sammenhengende og blant annet kan sees omkring grotta der Sandbekken renner fra Grøsettjønning til Lomundsjøen. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten representerer et stort spenn med hensyn til økologiske gradienter og med stor topografisk variasjon og ulike eksposisjoner. Særlig interessant er partier med gråor-almeskog, som det finnes mye av i nedre og midtre deler på begge sider av elva. Særlig storbregne- og høgstaudeskog preger kløfta med ulike kombinasjoner av treslag. Alm opptreer som viktig element i de klimatiske mest gunstige partiene, i selskap med gråor og ofte selje. På mer skyggefulle steder og innover/oppover i kløfta øker dominansen av bjørk. Det er også vestlige utposter av antatt naturlig gran i form av store, enkeltstående trær nede i kløfta. (En annen sak er at yngre granplantasjer kan komme innenfor avgrensingen enkelte steder.) Det er også, særlig innover, småbregne-, storbregne- og blåbærskog. På soleksponerte og mer grunnlendte lokaliteter på østsida, delvis sørekspontert, er det også furudominert lyngskog. Artsutvalget er rikt, med blant annet hengeving, sauetelg, ormetelg, skogrørkvein, teiebær, skogstorkenebb, skogfiol, tyrihjel, turt, vendelrot, rød jonsokblom, bringebær, krattmjølke, gaukesyre, skogstjerneblom, enghumleblom, skogsvinerot, tepperot og gullris.

Noen steder er det steinet grunn og rasmarksvegetasjon. Her finnes blant annet trollurt, myske og vårerteknapp. Det er også partier mot elva hvor det finnes utrasningsfelt. Mjødurt og strutseving er særlig vanlige langs elvekanten. Bunnsjiktsdekning er varierende. Særlig vanlig er storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*), og ellers observert er bl.a. lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*), etasjemose (*Hylocomium splendens*) og rosettmose (*Rhodobryum roseum*). Mot øvre lideler er det fuktmarkstyper med hengeving i dominans og ofte med lågurter som teiebær og skogfiol.

De bjørkedominerte skogpartiene innover varierer fra lågurt- til høgstaudedominans (myskegras, skogrørkvein, skogfiol, engsyre, firkantperikum, gaukesyre, kranskonvall, stedvis liljekonvall).

Artsmangfold: Bare alm (NT) er så langt funnet av rødlistete arter. Med mer detaljerte undersøkelser er det godt potensial for flere.

Bruk, tilstand og påvirkning: I forbindelse med utbyggingen av Brandåa kraftverk ble vann overført fra etablerte magasiner i øvre del av Brandåa og Stortrøkna, slik at vannføring er redusert. Dette kan eventuelt ha noe betydning for bekkenære bergvegger med moser/laver, men det er foreløpig ikke kjent hvorvidt det er eller har vært fossesprutvegetasjon her, som kan ha blitt skadelidende. Lokaliteten er ellers ikke påvirket av nyere tids tekniske inngrep. Det antas også at det er lang tid siden det har vært noen avvirkning av tømmer. Området er bratt og har vanskelig tilgjengelighet. Like fullt er det (stort sett) utenfor avgrensningen granplantefelter i tilknytning til kløfta.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene vil være å la hele lokaliteten få ligge mest mulig i fred, med et noe usikkert unntak for fjerning av granoppslag. Siden grana er naturlig i Rindal og under spredning, representerer dette en noe uavklart problemstilling.

Verdivurdering: Området er bare befart på vestsida av bekken med kikkertobservasjoner til østsida. Det trengs mer detaljerte undersøkelser, men kløfta er like fullt vurdert til verdi A – svært viktig, med sin størrelse, store økologiske variasjon, næringskrevende vegetasjon og det store artsmangfoldet og også stort potensial for sjeldne og rødlistete arter. Ikke minst har kløfta større partier med naturskogspreget gråor-almeskog. I noen segmenter har kløfta kvaliteter som kan sammenliknes med kløftene Bulu og Svorka, som var valgt ut av Direktoratet for naturforvaltning i forbindelse med den nasjonale kløfteregistrering.

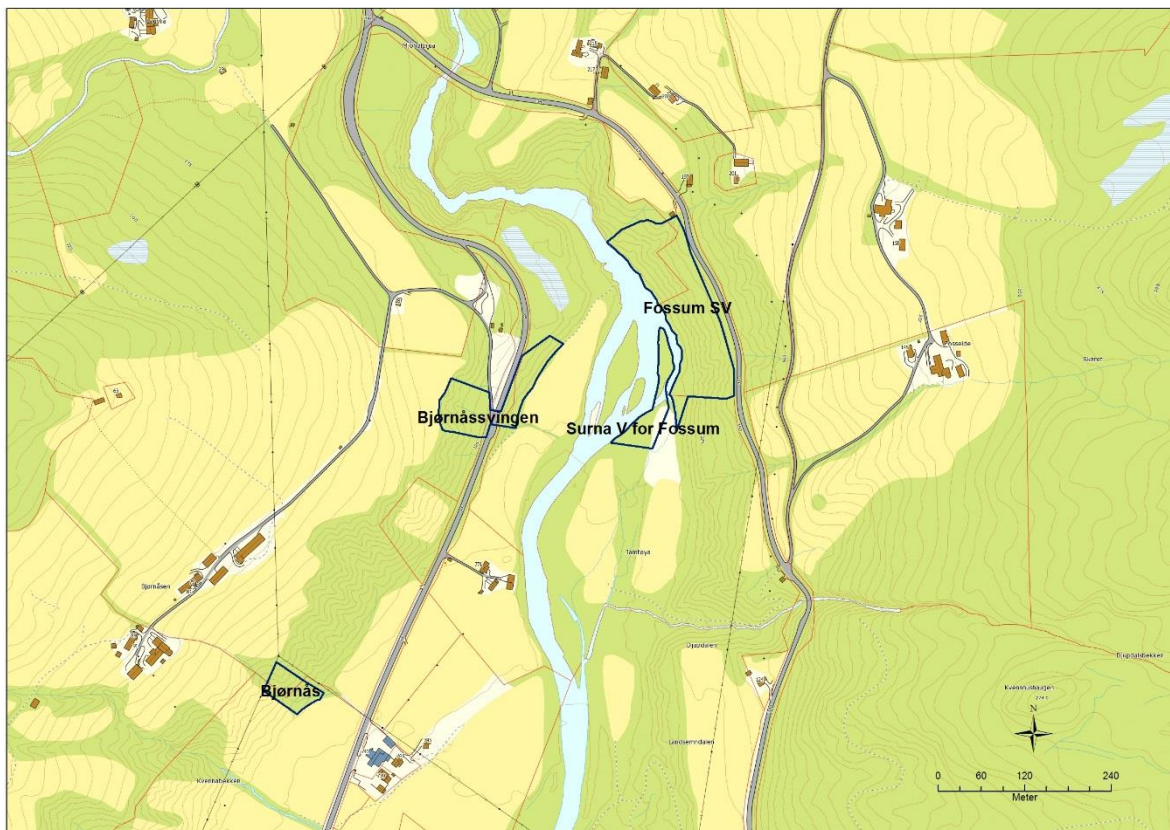

13. Bjørnåssvingen

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 106 939

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Gunnar Bureid 18.10 og 22.11.2010, EB 27.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: 20-50 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 27.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016. Nedre del er tidligere undersøkt av Gunnar Bureid, med data innlagt som en foreløpig beskrivelse hos Bendiksen (2013).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på begge sider av riksvei 65, hovedveien gjennom Rindal, ca. 2 km nord for Rindal sentrum. Det er ei S-SØ-vendt li med høy solinnstråling. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gråor-/almeli; også et hasselkjerr samt noe hegg og bjørk. Lauvskogen har særlig på nedsida av veien et relativt ungt preg med overvekt av slanke trær (G. Bureid telte ca. 35 unge alm i 2010). Men her står også en gammel, tidligere styvete alm med hul stamme. På oversida av veien er det imidlertid et noe mer modent preg, med

mange store almetrær, inkludert noen grupper/ flerstammete trær. Grenser er her satt mot lauvskog med yngre preg mot sør og mot fattigere skog med bare boreale lauvtrær mot nord. Bunnvegetasjonen er høgstaudepreget med dominans særlig av skogburkne og bringebær. Mjørdurt og hengeving er vanlige, og ellers er notert turt, sølvbunke, engsoleie, enghumbleblom, skogsvinrot, skogstjerneblom og med lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*) som bunnsjiktssdominant.

Artsmangfold: To rødlistearter; narrepiggsopp (*Hydnocristella himantia*, NT), bleikdoggnål (*Sclerophora pallida*, NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep, men særlig nedre del har et ungt preg. Med den sentrale posisjonen i bygda antas at det dreier seg om en tidligere havnehage eller hagemarkskog som har gått ut av bruk og fortsatt er i et yngre suksesjonsstadium under gjenvoksingsprosessen mot en edellauvskog av liknende type som har vært her opprinnelig (jf. Svorkalia naturreservat, Bendiksen (2013)).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Verdivurdering. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi C.

Litteratur:

Bendiksen, E. 2013. Registrering av biologisk mangfold i Rindal kommune (Møre og Romsdal). Supplerende naturtypekartlegging. – NINA Rapport 626. 229 s.

14. Fossum SV (kart s. 63)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 108 940

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 28.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 28.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016. (Tilleggsområde 2 Brubakken, S for Vollen hos Bendiksen (2013: 181) inngår her.)

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i ei bratt, vestvendt li mellom Surna og fylkesvei 340, Rindalsveien. Berggrunn: grenseområde grønnstein og amfibolitt /mangeritt til gabbro, gneis og amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er en stor og velutviklet gråor-almeskog der det med unntak av noen få partier vokser alm over det meste av arealet, overalt sammen med gråor. Begge treslag opptre med relativt kraftige individer, opp i ca. 40 cm i stammediam. Det er også mye dødved, særlig i form av delstammer av alm som har knekt. Ei furu inngår i nord der det er en liten bekkeravine. Det inngår også noe hegg. En god del areal domineres av strutseving, særlig ned mot elva. Ellers dominerer en urterik, ofte høgstaudepreget type. Særlig vanlige er arter som skogstjerneblom, gaukesyre og engsnelle. Ellers er notert bl.a. skogburkne, fugletelg, vendelrot, tyrihjel, kvitsoleie, sølvbunke, skognesle, skogsvinerot, kratthumbleblom, firblad og humle. Mot grensa (ungskog, kratt nordafor) mot nord er det mer lågurtpreg, med teiebær, hengeaks, skogfiol og trollbær. Der det er noe bunnsjikt er lundveikmose (*Cirriphyllum piliferum*) viktigste dominant. Ellers er notert bl.a. skogfagermose (*Plagiomnium affine*) og stormuslingmose (*Plagiochila asplenioides*).

Artsmangfold: Artsmangfoldet er stort, jf. artsutvalget listet opp under naturtyper, med et stort antall typiske arter for naturtypen representert. Det er ikke registrert andre rødlistearter enn alm (NT). Interessant var funnet av humle, som ikke kan være noen vanlig art i Rindal (bare et par tidligere funn, jf. Artskart). Den er ellers typisk i skogtyper som er vanlige langs elvene her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep, men har med sin beliggenhet sentralt i bygda sikkert vært i bruk til beite og vedsanking og kan tidligere ha vært mer åpen. Selv om dette framstår som en av de mest modne almeskogene i Rindal, er nok trærne fortsatt i vekst, og påfallende var total mangel på *Lobaria*-artene. Epifyttfloraen var helt dominert av pleurokarpe moser.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er best for å bevare naturverdiene. Det er ikke behov for skjøtsel. Bevaring av naturverdiene er ikke til hinder for forsiktig veduttak i øvre/nordre deler.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten går nede langs Surna direkte over i lok. 15, gråor-heggeskog av flommarkstypen (med noen almetrær), og det er også flere andre naturtypelokaliteter av beslektet natur i nærheten.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en av de finest utviklede gråor-almeskogene i bygda. Det er også den som er mest dødvedrik. Selv om den nok fortsatt domineres av trær som ikke er veldig gamle, er det bare et tidsspørsmål før den vil framstå som en utpreget gammelskog. Den vurderes likevel foreløpig som viktig – verdi B.

Litteratur:

Bendiksen, E. 2013. Registrering av biologisk mangfold i Rindal kommune (Møre og Romsdal). Supplerende naturtypekartlegging. – NINA Rapport 626. 229 s.

15 Surna V for Fossum (kart s. 63)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 108 939

Naturtype: Gråor-heggeskog (F05)

Utforming: Flommarksskog (F0501)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 28.08.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 28.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger dels på ei øy i elva avgrenset av hovedløp og et østre flomløp, dels langs østre bredd, av Surna 2-3 km nord for Rindal sentrum. Den ligger på elveavsetninger, med storsteina elveløp (underliggende fast berggrunn: grenseområde grønnstein og amfibolitt /mangeritt til gabbro, gneis og amfibolitt). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Omtrent halvparten av området er dominert av strutseving (NiN 2.0: T30-5 Beskyttet flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning). Den andre halvparten er karakterisert av en artsrik, høgstaudepreget bunnvegetasjon (NiN 2.0: T30-C-3 Beskyttet flommarksskog på finmateriale) med bl.a. mjødukt, vendelrot, sløke, skogburkne, turt, bringebær, fugletelg, krypsleie, hestehov, firblad, skogrørkvein, sølvbunke, storklokke og tyrihjel. Viktig bunnsjiktsart er stortaggmose (*Atrichum undulatum*). I flomløpet vokser også mannasøtgras og forglemmegei (*Myosotis laxa* coll.). I ellers fuktige kantsoner vokser bl.a. blåkoll, bekkeblom og krypsleie (NiN 2.0: T30-6 Eksponert flomskogsmark på finmateriale med svak kildevannspåvirkning).

Den dominerende gråora har stammediametre som når opp i ca. 18-20 cm brysthøydediam. på «flomløpsøya», men er jevnt over atskillig grovere på østre bredd (dvs. sørligste del av lokaliteten), opp i over 40 cm. En stor trestammet hegg på øya har ene stammediam. på 35 cm. Foruten gråor og hegg, bjørk og rogn ble det også observert fire almetrær (jf. almelia østafor, egen naturtypelokalitet).

Forekomst av dødved er stort sett begrenset til mindre dimensjoner og i liten mengde. (men bl.a. en stor bjørkegadd).

Artsmangfold: Artsmangfoldet er stort, jf. artsutvalget listet opp under naturtyper, med et stort antall typiske arter for naturtypen representert. Det er ikke registrert andre rødlistearter enn alm (NT). Det var svært tørt og dårlig soppsesong på undersøkelsestidspunktet, men særlig i strutsavingstypen kan det være potensial for interessante småsaprofytter. Noen vanligere, typiske arter ble notert (*Stereum subtomentosum*, *Kuehneromyces mutabilis*, *Polyporus leptocephalus*, *Tremella mesenterica*, *Mycena galericulata*, *Naucoria escharioides*, *Fomitopsis pinicola*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep. Med sin noe «avsidet» beliggenhet til å være i bygda, delvis mellom elva og bratt bakli, synes den å ha fått ligge relativt beskyttet gjennom lengre tid. Øst for søndre del, nord på Jamtøya, går et jorde over i ei flat, treløs slette med total dominans av strutseving, trolig en del av tidligere landbruksareal som er oppgitt pga. for høyt fuktighetsnivå etter dagens drift.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er best for å bevare naturverdiene. Det er ikke behov for skjøtsel. Spesielt viktig er det at det ikke gjøres tekniske inngrep som ødelegger flomløpene eller deres funksjon.

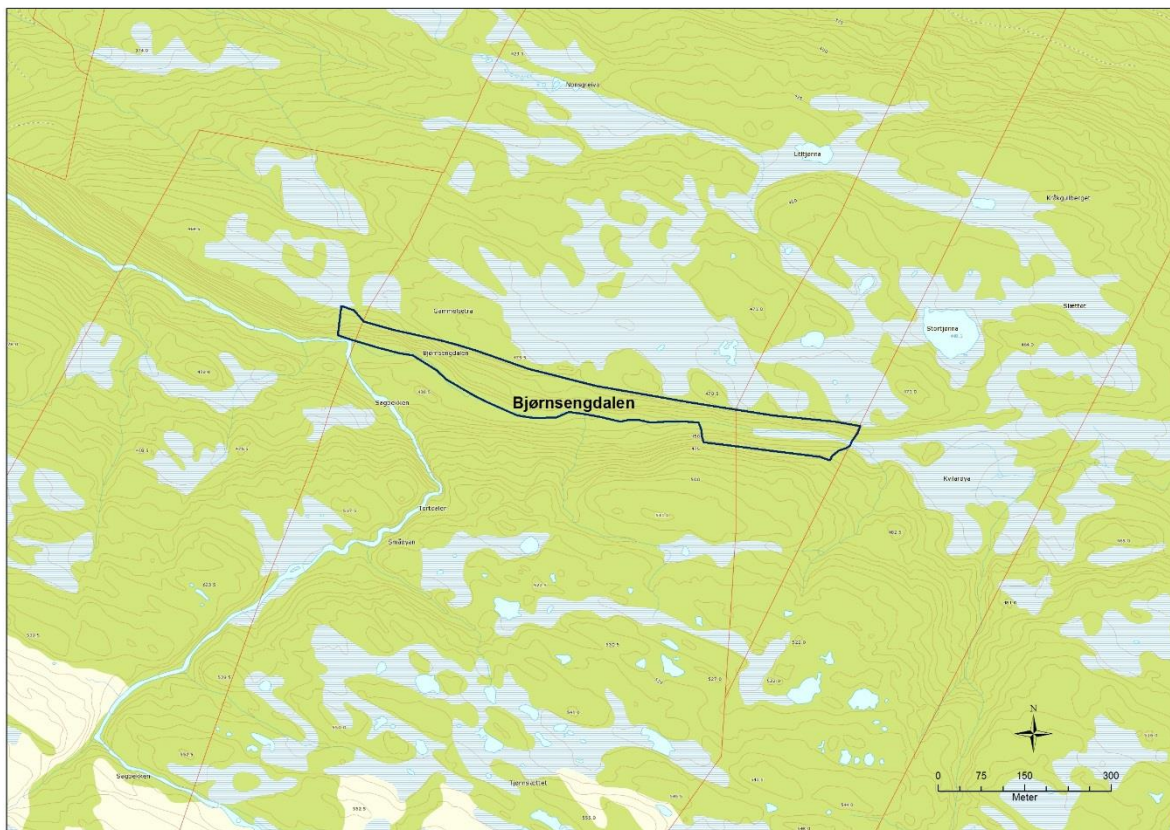
Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en slags naturlig forlengelse av lok. 14 Fossum SV, rik edellauskog med gråor-almeskog, og det er også flere andre naturtypelokaliteter av beslektet natur i nærheten.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en fint utviklet oreskogslokalitet knyttet til intakt flomløp langs elva Surna. Den vurderes som regionalt viktig – verdi B.

16. Bjørnsengdalen

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 174 864

Naturtype: Gammel barskog (F08)

Utforming: Gammel furuskog (F0801)

Verdi: A

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 29.08.2015

Registrator 2015: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 29.08.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 11. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er ei sørvendt lise på sørsida av Romundstadbygda. Inkludert i østligste del er også deler av søkk i bunnen av lia og deler av nordvendt li på sørsida av dette. I omegnen finnes den vestligste granskogen i regionen, som også strekker seg noen få km vestover fra lokaliteten. Lokalt akkurat her er det imidlertid bare spredte innslag av gran bortsett fra i den nordvendte lisida ned mot nevnte søkk. Berggrunn: hovedareal/sørvendt li: glimmerskifer, nordvendt lise i øst: amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Til tross for at man i omegnen her er et godt stykke opp i mellomboreal sone, er det en sørboreal utpost nederst i lia, der det vokser alm. Et

kraftig, firestammet individ har største delstamme på 45 cm. Det er høgstaudevegetasjon omkring med arter som skogstjerneblom, ormetelg, hengeving, tyrihjel, skognesle, skogsvinerot, mjørdurt, sølvbunke og langs bekken i bunnen, trollurt. I tresjiktet inngår ellers gråor (opp i 20 cm stammediam.).

Lokaliteten er ellers først og fremst karakterisert av gammel furuskog iblandet bjørk, gråor og lokalt i sørvest også en del hegg samt rogn og selje. Bunnvegetasjonen er vekslende. I øvre deler av hovedlia er det en del småbregne- til svak lågurtskog med blåbær, fugletelg, gaukesyre, hvitveis og skogsveve, mens nedover blir det et fuktigere preg med ofte hengevingdominans og flere urter, bl.a. skogstorkenebb. Det er også mer fuktkrevende arter som kvitbladtistel, krypsolleie, skogrørkvein og strutseving. Myra som kommer med i øst er ei smal søkkstripe som er fattig minerotrof, med bl.a. duskmyrull, flaskestarr, slåttestarr, stjernestarr, myrfiol, tepperot, blåtopp, myrklegg og myrhatt.

Inkludert i det nordvendte lipartiet i sør er noen kraftige, spredtstående lurvegraner med lav krone, opp i 45 cm i stammediam. og med et bregnerikt vegetasjonsdekke dominert av hengeving og dessuten spredte storbregnepartier, der smørtelg inngår som konstant og videre bl.a. bjønnkam, skrubbebær, gullris, saueteleg, fugletelg, blåbær, etasjemose (*Hylocomium splendens*) og spriketormose (*Sphagnum squarrosum*), samt kystjamnemoser (*Plagiothecium undulatum*). Det finnes rikelig med gamle og grove furutrær over hele arealet. De største når opp i en stammediam. på 75 cm, flere med velutviklet skjoldbark som indikerer stagnerende vekst. Det er også mye furulæger og gadd.

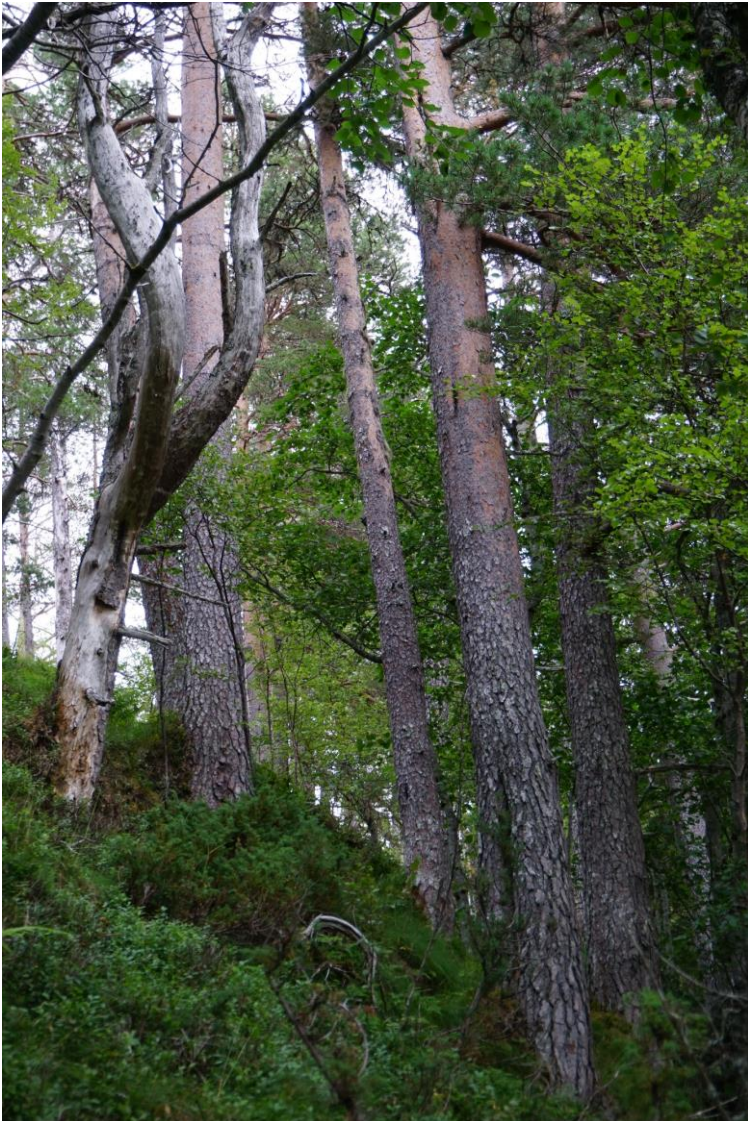
Artsmangfold: Gubbeskjegg er vanlig. Det ble funnet lunge- og skrubbenever (*Lobaria pulmonaria*, *L. scrobiculata*) på gammel rogn og selje. Barksoppfunn er listet opp i **Vedlegg 2**. Det var tørt og dårlig soppsesong på undersøkelsestidspunktet, men det er godt potensial for sjeldne og rødlistete vedsopper.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har ikke vært synlige inngrep på lokaliteten i nyere tid, men det finnes stubberester etter tidligere tiders plukkhogst. Dessuten er det en smalere sone med yngre gran, som antas å være et eldre plantefelt. Området ligger helt øverst i den sonen der det fortsatt er en del mer sammenhengende barskog. Det blir snart med glissen tresetting og fjellskogspreg i overkant. På platået nord for den sørvendte lia er det mer myrlendt og med yngre furuskog.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er nødvendig for å bevare og utvikle naturverdiene, Det er ikke behov for skjøtsel.

Verdivurdering: Dette er en relikte av uvanlig gammel naturskog, først og fremst av furu og med rikelig dødved – samtidig som det kommer inn både en usedvanlig høytliggende utpost av alm, et parti av noe av den aller vestligste naturlige granskogen, og spredte gamle boreale lauvtrær. Selv om det er spor av plukkhogst fra eldre tider, skiller lokaliteten seg markert fra alle andre kjente skoglokaliteter i Rindal og representerer en relikte der skogen har fått ligge urørt gjennom lang tid. Det er potensial for sjeldne og rødlistete vedsopper (et par mindre vanlige barksopper ble også funnet). Lokaliteten vurderes som svært viktig, verdi A.

17. Bjørnås (kart s. 63)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 103 935

Naturtype: Rik edellauvskog (F01)

Utforming: Gråor-almeskog (F0106)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 01.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 01.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 3. april 2016. Lokaliteten er tidligere beskrevet som Mis-biotop.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på oversida av riksvei 65, hovedveien gjennom Rindal, nedenfor gården Bjørnås. Det er et bratt, S til SV-vendt liområde med høy solinnstråling og inngår i et større beite med også åpne beitemarker. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gråor-/almeli; med flere store almetrær (opp i ca. 40 cm brysthøydediam.), tidligere styvet, samt også noen store, gamle seljetrær. Også mange gråor er relativt kraftige (opp i 37 cm brysthøydediam.), og ellers inngår bl.a. hegg. Særlig viktig mengdeart i feltsjikt er skogburkne og også strutseving i ravinebunn. Andre vanlige arter er bl.a. enghumbleom og skogsvinerot; ellers notert: springfrø, lokalt mye trollurt, sølvbunke, vrangdå, skogstjerneblom, gaukesyre, hundekveke, skognesle og mjørdurt. Lokalt er det mye storklokke. Avgrensning oppad og mot NØ er mot strømlinje, ellers grenser lokaliteten mot åpen beitemark.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep. Med den sentrale posisjonen i bygda antas at det dreier seg om en tidligere havnehage eller hagemarkskog som har gått ut av bruk og fortsatt er i et yngre suksesjonsstadium under gjenvokningsprosessen mot en edellauvskog av liknende type som har vært her opprinnelig (jf. Svorkalia naturreservat, Bendiksen 2013). Til tross for trolig fri tilgang for beitedyr er arealet krunglete å komme til og neppe sterkt hjemsoekt for beiting, jf. de mer attraktive, åpne grasmarekene.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Verdivurdering. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig, verdi C.

Litteratur:

Bendiksen, E. 2013. Registrering av biologisk mangfold i Rindal kommune (Møre og Romsdal). Supplerende naturtypekartlegging. – NINA Rapport 626. 229 s.

Området er beskrevet som MiS-biotop. (Mis-data utenom kart ikke sett.)

18, Trøahaugen

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 211 868

Naturtype: 2014: Engpreget erstatningsbiotop (2007: Artsrik veikant (D03))

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 04.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 04.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 1. april 2016. Det er tidligere registrert fire veikantlokaliteter i Rindal (Bjelland & Eilertsen 2014), alle på kalkrik grunn i Lomunddalen. Under NINAs feltarbeid i 2015, ble det målrettet søkt etter potensielle nye veikantlokaliteter under kjøring til andre lokaliteter, og ytterligere to, denne og lok. Løfald på Rindalsskogen, ble valgt ut.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i øvre del av Romundstadbygda, like øst for gårdene Stomprød og Storli, på nordsida langs fylkesvei 341. Underliggende fast berggrunn er glimmerskifer/amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten representerer en frisk-fuktigutforming. Etter NiN 2.0 sorterer den under T40 Eng-liknende sterkt endret fastmark. (Sterkt endret fastmark med preg av seminaturlig eng.

Artsmangfold: I feltsjiktet ble det registrert prestekrage (preger arealet i blomstringstida), ryllik, firkantperikum, rødkløver, hvitkløver, marikåpe, engfiol, øyentrøst, småengkall, skogstorkenebb, smalkjempe, gullris, beitesveve, skjermesveve, nyseryllik, sølvbunke, tveskjeggveronika, markjordbær, engsyre, skoggråurt, vanlig arve, tyttebær, krekling, tepperot og kvitbladtistel, og i bunn-sjikt bl.a. engkransmose (*Rhytidiadelphus squarrosus*), einerbjørnemose (*Polytrichum juniperinum*) og bikkjenever (*Peltigera canina*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i en tidlig gjengroingsfase med noe oppslag av bjørk og selje.

Fremmede arter: -

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales sein slått (etter 1. august), og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Verdivurdering: Lokaliteten mangler innslaget av orkideer som kjennetegner veikant-naturtype-lokalitetene i Lomuddalen og inneholder ingen sjeldnere arter. Likevel har den kvaliteter som artsrik blomstereng og i alle fall ut fra et bilsøk i rolig tempo langs hele veien gjennom Romundstadbygda, den eneste i sitt slag som var mulig å observere. Den vurderes her som lokalt viktig, verdi C.

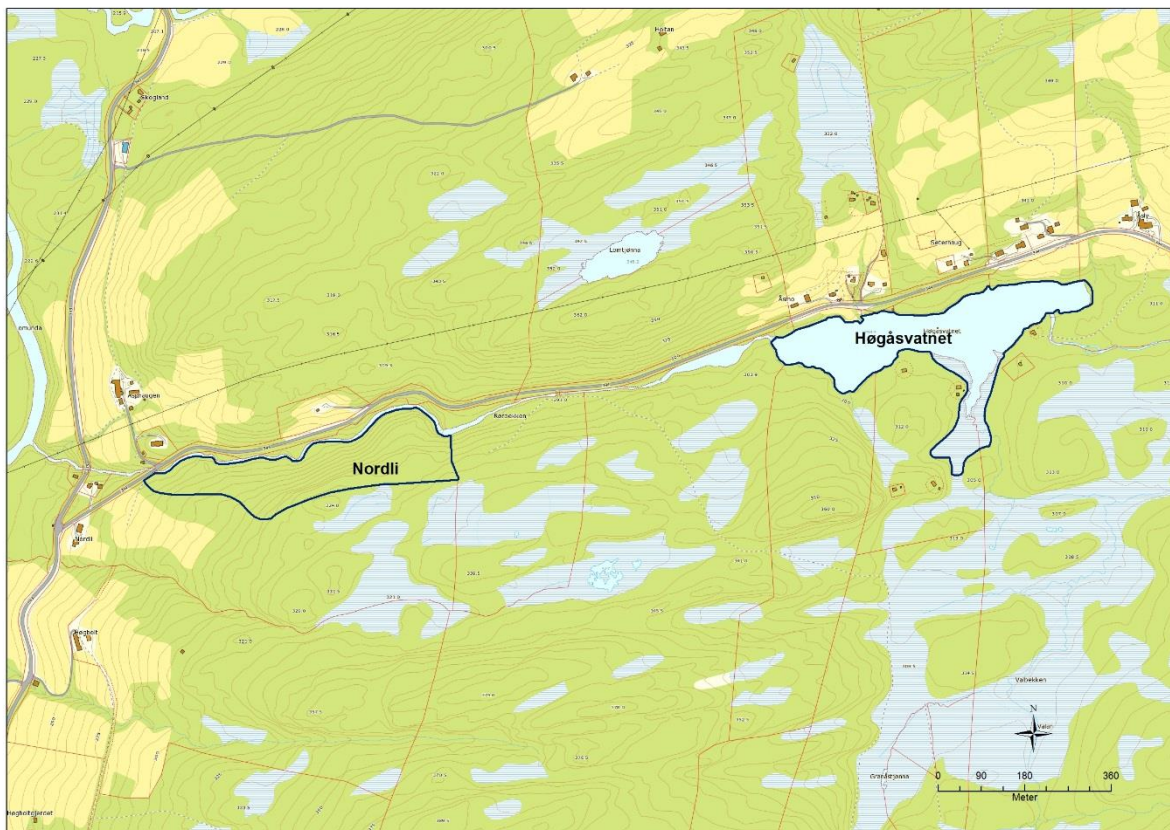
Litteratur:

Bjelland, T. & Eilertsen, L. 2014. Engpregete erstatningsbiotoper langs veikanter på Nordmøre. – Rådgivende Biologer AS Rapport 1974, 33 s.

19. Nordli

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 188 992

Naturtype: Gammel barskog (F08)

Utforming: Gammel granskog (F0801)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i nordhellinga (øvre deler opp i 30 graders helning) ned mot Rørbekken, mellom Lomunddalsveien og Høgåsvatnet, på sørsida av Rørbekken. Berggrunn: grenseområde grønnstein og amfibolitt /Grågrønn fyllitt og gråvakke, til dels med serisitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er en utpost mot vest av naturlig granskog og synes å representere den vestligste armen av en mer sluttet naturlig granskog i Lomunddalsområdet.

Dominerende skogtyper er blåbær- og småbregnegranskog, dels veldrenert utforming med blanksigdmose (*Dicranum majus*) og etasjemose (*Hylocomium splendens*) samt noe fjærmose

(*Ptilium cristacastrensis*), dels fuktmarkstype med grantorvmose (*Sphagnum girgensohnii*) som dominerende i bunnsjiktet. Feltsjiktet er dominert av blåbær, fulgt av smyle, maiblom, hårfrytle, gullris og i småbregnetypen, fugletelg. Det ble også observert småtveblad. Videre forekommer mer oseaniske innslag, som skrubbær, stedvis vanlig, bjønnekam, kråkefotmose (*Rhytidiadelphus loreus*) og kystjammemose (*Plagiothecium undulatum*).

Det er også elementer av storbregnegranskog og høgstaudegranskog (rødlistet som NT). Storbregnegranskogen er dominert av skogburkne (samt med saueteleg) og forekommer gjerne i lavere lidel mot Rørbekken. I en litt slakere forsenkning, også i lavere lidel, er det partier med artsrik høgstaudegranskog med tyrihjelmskjegg og mjørdurt (rikelig), turt, kvitbladtistel, enghumleblom, bringebær og kratt med gråor. I kildeinfluerte parti vokser også sumphaukeskjegg, krypsoleie, hestehov og sløke og i bunnsjikt rundmose (*Rhizomnium* sp.). På flata nede langs elva er det sterk dominans av strutseving. Mer lokalt finnes lågurtpregete flekker med teiebær, skogstorke-nebb og storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*).

Det meste av granskogen er gammel, og i partier når stammene opp i mellom 40 og 50 cm i brysthøydediam. Det finnes innslag av bjørk og rogn. Skogen har spor etter eldre plukkhogst i form av stubber, og ett sted er det også foryngelse etter en liten småflatehogst. Dødved forekommer bare sparsomt, mest i form av granlæger av lav nedbrytningsgrad inkludert noen ganske ferske rotvelt.

Artsmangfold: Av rødlistearter er bare funnet gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*). Ved de to besøkene har soppseongen bare så vidt kommet i gang, men det er potensial for interessante jordboende sopparter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep, det er kun spor etter gammel plukkhogst. Avgrensning er mot yngre skog på østsida av eiendomsgrense i øst, mot slakere terreng med dels yngre skog, dels myrer mot sør og mot (mer gradvis) yngre granskog i sørvest.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling er nødvendig for å bevare og utvikle naturverdiene, spesielt å få økt mengden dødved. Det er ikke behov for skjøtsel.

Verdivurdering: Lokaliteten er viktig som en av de svært få, litt større representanter for utposter av naturlig granskog i den nordlige delen av kommunen som fortsatt ikke er påvirket av moderne flatehogst. Den vurderes som regionalt viktig – verdi B.

20. Isvassbekken

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 143 930

Naturtype: Rikmyr (A05)

Utforming: Middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten med to så vidt atskilte myrer ligger en snau km SV for Grønlivatnet i et bølgende åslandskap med mye myr og småtjern. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området består av rikmyr, fastmatte, myrflate (dominerer). Viktige arter (vestre av de to myrene) er først og fremst blåtopp, kornstarr, blåknapp, myrsnelle, bukkeblad, kvitmaure, jåblom og i bunnsjikt myrstjernemose (*Campylium stellatum*, viktigste dominant), rødmakkmose (*Scorpidium revolvens*) og rosetorvmose (*Sphagnum warnstorffii*). Ellers ble observert bl.a. fjellfrøstjerne, gulstarr, dvergjamne, bjønnbrodd, grønnstarr, tettegras, blærerot sp., sveltull og i kant sølvbunke, kvitbladtistel, sumphaukeskjegg, mjøduert, sløke og gullmose (*Tomenthypnum nitens*).

Artsmangfold: Myra har flere rikmyrsindikatorer, jf. bl.a. gulstarr, fjellfrøstjerne og sumphaukeskjegg. Dessuten er gullmyrklegg registrert av Wilmann (1983). Ute på myrflata ble observert vorterøds-kivesopp/-rødspore (*Entoloma clandestinum* (= *E. papillatum*)), som er vanlig i beite- og slåttemark, annen type grasmark og andre tørre naturtyper, men som ikke tidligere synes å være funnet i myr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er fri for nyere tekniske inngrep.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

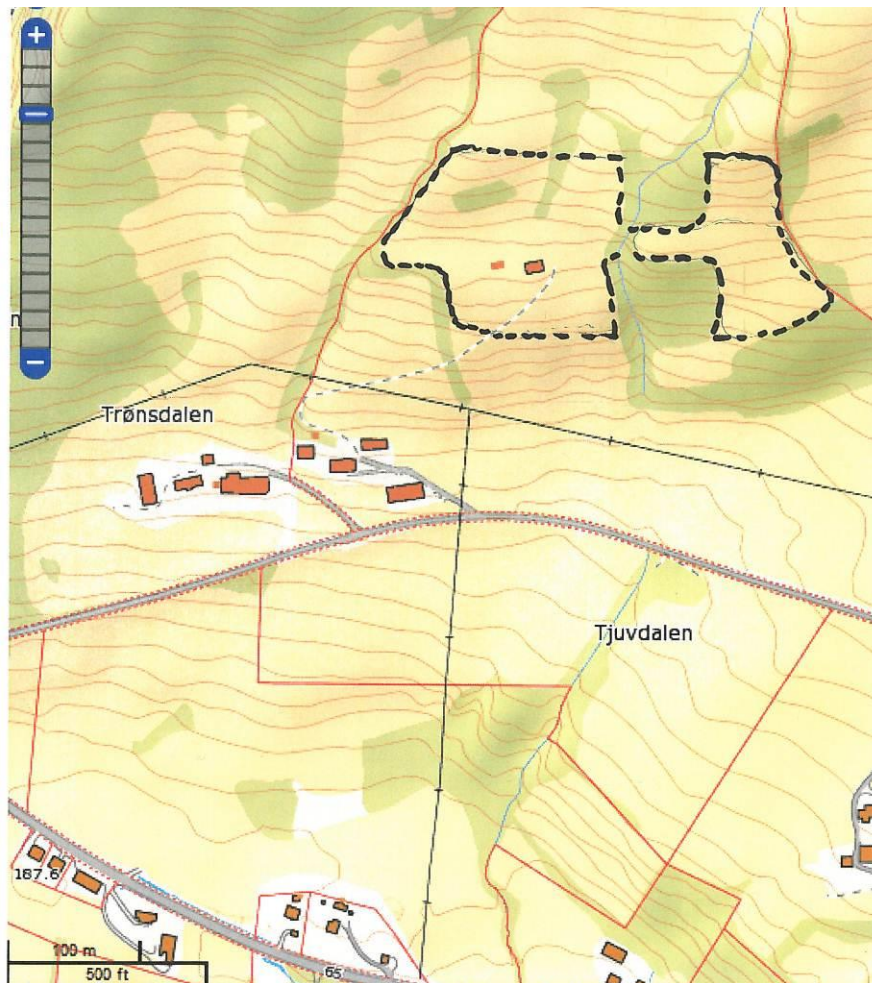
Verdivurdering: Rikmyr er ikke uvanlig i denne regionen og vurderes til verdi C.

Litteratur:

Wilmann, B. 1983. Økologiske studier av *Pedicularis oederi* Vahl. Og noen andre plantegeografisk interessante arter i Tifjellområdet på Nordmøre. – Hovedoppgave (cand.real.) i spesiell botanikk, Univ. Trondheim, 174 s. + vedl.

21. Trønsdal Austistua NØ

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 123 968

Naturtype: Naturbeitemark

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: 10.07.2010, Gunnar Bureid (området er ikke besøkt i soppsesongen.), befart av EB 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: 20-50 m

Innledning: Befart av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 5. april 2016. Beskrivelsen er basert på G. Bureids undersøkelse i 2010, I 2015 ble området kun observert og fotografert fra veien på nedsida, og det ble konstatert at området synes å være intakt slik det var i 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i lia ovenfor hovedveien, riksvei 65, gjennom Rindal. Den består av ganske bratt beitemark, som inkluderer en liten bekkedal og et søkk med

rik bakkemyr/grasmyr. Berggrunnen er for storparten av arealet kartlagt som grønnstein (m.m.). Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sørboreal sone.

Naturtyper: Etter DN-håndboka, både 2007-utgaven og 2014-revisjonen vil lokaliteten bli å klasifisere som naturbeitemark. Selv om historien her er ukjent/ikke undersøkt, er det imidlertid grunn til å tro at denne type areal midt i bygdas jordbrukslandskap til tross for delvis bratte skråning har vært pløyd og gjødslet i tidsepoker da man drev mer intensivt. Etter at dette opphørte har det vært lang tid til en utvikling mot en artssammensetning og utseende som overflatisk minner om naturbeitemark/ seminaturlig eng. Etter denne tolkningen tilhører området (eller mye av det) hovedtype T41 Engliknende oppdyrket mark, etter NiN 2.0.

Artsfunn: Særlig interessant er rikelig forekomst av orkideene nattfiol, grov nattfiol og brudespore. For øvrig er notert flekkmarihand, blåkoll, grasstjerneblom, hvitkløver, rødkløver, storengkall, småengkall, tepperot, sumpmaure, kvitmaure, glattveronika, tveskjeggveronika, marikåpe, harerug, tiriltunge, firkantperikum, sumpkarse, tettegras, svarttopp, øyentrøst sp., fuglevikke, perlevintergrønn, kattefot, enghumleblom, prestekrage, skogstorkenebb, skogfiol, jonsokkoll og gulstarr.

Artsliste for lokaliteten

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødl.	Antall
Karplanter	<i>Platanthera bifolia</i>	Nattfiol		78
	<i>Platanthera montana</i>	Grov nattfiol		85
	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudespore		84

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er i hevd og beites av hest nordøst for den nedlagte plassen Løvås. Oppover er det sauebeite. Tidligere har det vært storfebeite på arealet. Gammelt granplantefelt er utelatt i avgrensning, som er omtrentlig. Noe av arealet er delvis trebevokst.

Skjøtsel og hensyn: Verdiane er avhengig av at arealet blir beitet eller slått og at det ikke foretas gjødsling eller manuell bearbeiding av grunnen.

Verdivurdering: Foreløpig og inntil det er gjort en undersøkelse av soppfloraen med hensyn til utvalg av beitemarksopper, vurderes lokaliteten å ha lokal verdi – C. Det er imidlertid et interessant artsutvalg, og potensial for at den reelle verdi kan være høyere.

22. Høgåsvatnet (kart s. 77)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 189 992

Naturtype: 2014: Middels kalkrike innsjøer /2007: Rik kulturlandskapssjø (E08)

Utforming: 2014: Middels kalkrike innsjøer i lavlandet /2007: Næringsrik utforming (E0801)

Verdi: B

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB 28.08.2007, 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016. Vannet er det vestligste i Rørdalen, med drenering via Rørbekken mot Lomunda. Berggrunnen er kartlagt som amfibolitt og glimmerskifer på nord-, vest- og sørvestsidene og grønnstein i sør og øst. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sør-boreal sone.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Vannet er det vestligste i Rørdalen, med drenering via Rørbekken mot Lomunda. Berggrunnen er kartlagt som amfibolitt og glimmerskifer på nord-, vest- og sørvestsidene og grønnstein i sør og øst. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), sør-boreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har flere interessante vegetasjonselementer. Mellom vannet og veien på nordsida er det en sonering fra yngre kantkratt med svartvier, gråor og hegg innerst, via et helofyttbelte med strandrør, gulldusk, flaskestarr, bukkeblad, mjørdurt og myrhatt (andmat innimellom) - til ytterst et stort parti med ren elvesnelledominans. I et parti dominerer fullstendig sjøsivaks. Utenfor dette er det flytebladvegetasjon med nøkkeroser. Liknende forhold er det i øst, med også evjepartier helt dominert av bukkeblad og hvor stedvis pjustjønmosse (*Calliergom cordifolium*) dominerer i bunnsjikt. Her er også innslag av engforglemmegei og bekkestjerneblom. I bakkant er det også mindre areal med mer fuktengpreg og arter som jåblom, blåknapp, mjørdurt, sløke, palmemose (*Climacium dendroides*) og myrstjerne-mose (*Campylium stellatum*). I den store vika på sørsida er det elvesnelle ytterst og innover et bredt belte med starr (flaskestarr, trådstarr), som gradvis går over i myrvegetasjon sørover. Utenfor elvesnella er det flytebladvegetasjon dominert av gul nøkkerose og tjønnaks. Notert fra sørsida er også kratt med ørevier, myrklegg og hesterumpe.

Artsmangfold: Det finnes utover de nevnte, herbariebelegg av bl.a. klubbstarr, gulstarr og lappmarihand. Høgåsvatnet, myrområdene nord for Rørvatnet og Litlvatnet nevnes for øvrig som et av de aller viktigste øyenstikkerområder i Rindal og med et artsutvalg som finnes få steder i Midt-Norge (Olsvik 2000). Området har for øvrig et svært rikt fugleliv. Åkerrikse (CR) ble registrert på gården Åsvang på nordsida av vannet i juli 1997 (Artskart).

Bruk, tilstand og påvirkning: Intakt. Innsjø med naturlig sonering og omgitt av kulturlandskap og skog.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Del av helhetlig landskap: Denne naturtypen forekommer nokså sjelden i området, og det er skog, myr og kulturmarkseng som preger landskapet omkring.

Verdivurdering. Lokaliteten får verdi B – viktig, som en «velutviklet utforming med rikt artsinventar, DN-håndbok 2007». Tjernet er et positivt økologisk landskapselement som øker artsmangfoldet i området.

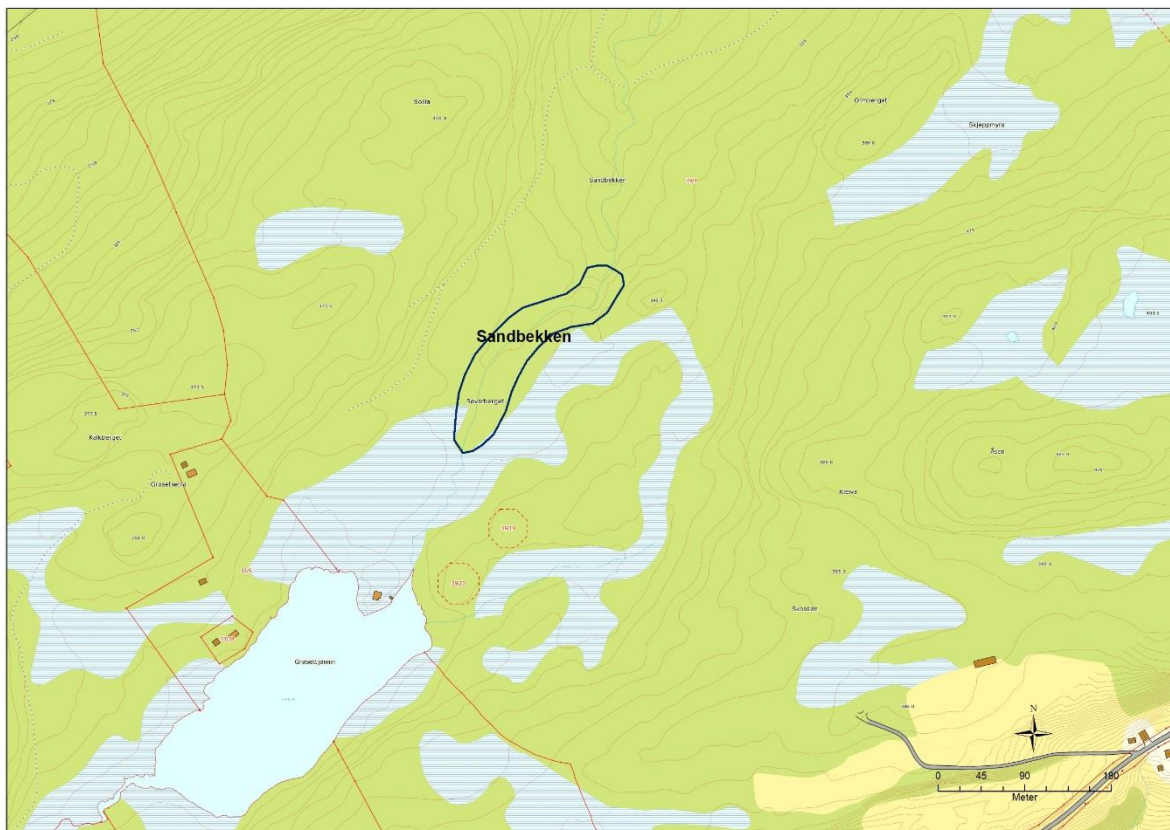
Litteratur:

Olsvik, H. 2000. Øyestikkere i Rindal. – Nordisk Odonatologisk Forum. Nyhetsbrev 6,1: 18-19.

23. Sandbekken (=Lok. 564 Grøsettjørna, Bendiksen 2013)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NR 208 014

Naturtype: Grotter

Utforming: Karstgrotte

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: Kjent lokalt bakover i tid, jf. Gunnar Bureid, pers. medd. Forrige observasjon: Kjell Brevik, våren 2011.

EB: 03.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: 20-50 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 03.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Grotta er ikke undersøkt innvendig, og det er heller ikke funnet noen tidligere beskrivelse av utforming (speleogen) og grotteinnhold (speleothem). Det er heller ingen zoologisk informasjon om lokaliteten, f.eks. om evt. forekomst av flaggermus. Det er derfor stort behov for mer kunnskap fra ulike faggrupper. Beskrivelse innlagt 5. april 2016. Lokaliteten er også omtalt (som lok. nr. 219) Hos Aune (2005), men ble ikke undersøkt/ innlagt som naturtype.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Det dreier seg om en kalksteinsgrotte (rødlisterkategori VU) på skogkjølen mellom Rørdalen og Lomunddalen, med inngang like nord for Grøsettjønnin og utgang i en bekkedal der Sandbekken renner videre ned til selve Lomunddalen. Lokaliteten ligger i en smal sone med kalkstein. Området tilhører klart oseanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: I NiN-systemet er T19 Grotte klassifisert som natursystem-hovedtype under fastmarkssystemer. Vegetasjonen i grotteområdet er ikke systematisk registrert og angis som "myr, vassdrag og blandingskog". Huleinngangen ligger i ei grop i landskapet, og en del av hulesystemet her er angitt å fungere som grevlinghi.

Artsmangfold: Det er en rik mosevegetasjon på bergveggene, særlig i det skyggefulle og fuktige utgangspartiet i nord. Med kalkrikt substrat og fuktighet er det en rik karplanteflora i begge ender, med krevende arter som gulstarr, fjellfrøstjerne, jåblom, fjelltistel og kvitmaure. Ellers ble notert hestehov, legeveronika, tepperot, maiblom, skogstorkenebb, fingerstarr, perlevintergrønn, vendelrot, tyrihjel, markjordbær, skjørlok og fjellfiol.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bortsett fra skogbruk har ikke området vært utsatt for tekniske inngrep.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene. Denne type systemer er ofte utsatt for mye ferdsel og slitasje. Eventuelle tiltak bør vurderes etter at lokaliteten er nærmere undersøkt.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes til verdi C – lokalt viktig. Grotter med lengde under 3-5 km går automatisk ut på C. Så sjeldne som grotter er i Rindal, er det likevel viktig å understreke at de få som er, har stor lokal viktighet og bør beskyttes mot inngrep. Grotte er en naturtype som er rødlistet som VU – sårbar, idet man i nær fortid har opplevd en dramatisk reduksjon i tilstand særlig knyttet til slitasje ved menneskers besøk, spesielt knyttet til turisme. Særlig mange av de største grottene er svært berørt av dette, slik at store deler av naturtypen er berørt (Lauritzen 2010, Erikstad & Bakkestuen 2011). Steinbrudd og veibygging har også bidratt til at grotter er blitt ødelagt.

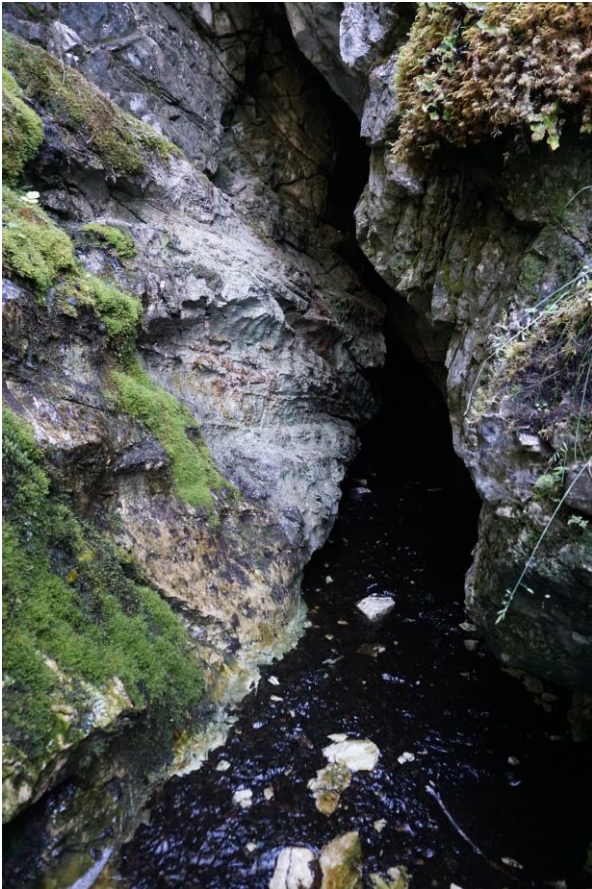
Litteratur:

Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.

Bendiksen, E. 2013. Registrering av biologisk mangfold i Rindal kommune (Møre og Romsdal). Supplerende naturtypekartlegging. – NINA Rapport 626. 229 s.

Erikstad, L. & Bakkestuen, V. 2011. Fjell, berg, rasmark og annen grunnlendt mark. – I: Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.). Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim, s. 93-98.

Lauritzen, S.-E. 2010. Grotter – Norges ukjente underverden. Tun forlag, Oslo, 239 s.

24. Vaulan (kart s. 80)

Kommune: Rindal

Posisjon (ca. sentral): (WGS84, UTM-sone 32) NQ 147 926

Naturtype: Rikmyr (A05)

Utforming: Middelsrik fastmattemyr (A0502)

Verdi: C

Utvalgt naturtype: Nei

Undersøkt: EB: 05.09.2015

Registrator: Egil Bendiksen, NINA

Nøyaktighetsklasse: <20 m

Innledning: Undersøkt av Egil Bendiksen, NINA, 05.09.2015 i forbindelse med naturtypekartlegging (oppdatering, kvalitetssikring og nyregistrering) i Rindal kommune, Møre og Romsdal, i 2015. Beskrivelse innlagt 4. april 2016. Lokaliteten er bare overflatisk undersøkt (på tilbaketur fra feltarbeid i skumring) (vestre av to myrer som inngår i lokalitet) og slått sammen med myr 20 m lenger øst på bakgrunn av litteraturopplysninger, jf. brunskjene og gullmyrklegg nedenfor).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger en snau km SV for Grønlivatnet i et bølgende åslandskap med mye myr og småtjern. Berggrunn: grønnstein, amfibolitt. Området tilhører klart oceanisk seksjon (O2), mellomboreal sone.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området består av rikmyr, fastmatte, myrflate (dominerer). Funn av brunskjene (Wilmann 1983) indikerer at deler av arealet er ekstremrikmyr. Arter som ble notert på den vestre myra: klubbestarr, gulstarr, dvergjamne, blåknapp, mjørdurt, tepperot. Wilmann (1983) har også registrert gullmyrklegg (østre myr).

Artsmangfold: Se forrige kap.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kraftledning går over myrene. Ingen spor etter grøfting.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling vurderes som best for å bevare naturverdiene.

Verdivurdering: Rikmyr er ikke uvanlig i denne regionen og lokaliteten vurderes i alle fall foreløpig til verdi C.

Litteratur:

Wilmann, B. 1983. Økologiske studier av *Pedicularis oederi* Vahl. Og noen andre plantegeografisk interessante arter i Tifjellområdet på Nordmøre. – Hovedoppgave (cand.real.) i spesiell botanikk, Univ. Trondheim, 174 s. + vedl.

6 Referanser

- Aune, E.I. 2005. Kartlegging av biologisk mangfold (naturtyper) i Rindal kommune. NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2005-4: 1-39.
- Bendiksen, E. 2013. Registrering av biologisk mangfold i Rindal kommune (Møre og Romsdal). Supplerende naturtypekartlegging. – NINA Rapport 626. 229 s.
- Bjelland, T. & Eilertsen, L. 2014. Engpregete erstatningsbiotoper langs veikanter på Nordmøre. – Rådgivende Biologer AS Rapport 1974, 33 s.
- Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. – DN Håndbok 13-1999, revidert i 2007. Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim.
- Erikstad, L. & Bakkestuen, V. 2011. Fjell, berg, rasmark og annen grunnlendt mark. – I: Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.). Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim, s. 93-98.
- Halvorsen, R., medarbeidere og samarbeidspartnere 2015. NiN – typeinndeling og beskrivelsessystem for natursystemnivået. – Artsdatabanken, Trondheim, 529 s.
- Henriksen, S. & Hillmo, O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. – Artsdatabanken, Trondheim, 193 s.
- Lauritzen, S.-E. 2010. Grotter – Norges ukjente underverden. Tun forlag, Oslo, 239 s.
- Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. – Artsdatabanken, Trondheim, 112 s.
- Løset, F. 2006. Rindals geologi. – Gåsvand Eiendom AS, Rindal. 67 s
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadalen. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.
- Olsvik, H. 2000. Øyestikkere i Rindal. – Nordisk Odonatologisk Forum. Nyhetsbrev 6,1: 18-19.
- Wilmann, B. 1983. Økologiske studier av *Pedicularis oederi* Vahl. Og noen andre plantegeografisk interessante arter i Tifjellområdet på Nordmøre. – Hovedoppgave (cand.real.) i spesiell botanikk, Univ. Trondheim, 174 s. + vedl.

Vedlegg 1 Nye karplantearter i Rindal

(siden forrige kartleggingsrapport, Bendiksen (2013))

Bare én av artene, trollhegg, antas opprinnelig på lokaliteten. Typiske hagerømlinger er ikke tatt med. Nevnes skal fagerfredløs (*Lysimachia punctata*), svartelistet som HI-høy risiko, som ble funnet forvillet ved Moanvegen (aug. 2015, EB). Arter med uthevet skrift ble funnet under feltarbeidet med naturtypekartlegging aug.-sept. 2015.

Latinsk navn	Norsk navn	Svarteliste 2012	Lokalitetsangivelse m.m.
<i>Brassica.rapa</i>	åkerkål		
<i>Clinopodium vulgare</i>	kransmynte		Lok. Ner-Løset
<i>Cyanus montanus</i>	honningknoppurt	HI, høy risiko	Løften
<i>Frangula alnus</i>	trollhegg		Igljtjønn Ø
<i>Fumaria officinalis</i>	jordrøyk		
<i>Gnaphalium uliginosum</i>	åkergråurt		
<i>Persicaria lapathifolia</i>	kjertelhønsgras		
<i>Potentilla anserina</i>	gåsemure		
<i>Ribes nigrum</i>	solbær		
<i>Rumex obtusifolius sylvestris</i>	sumphøymol		Lok. BN00018511 Gammelelva
<i>Stachys palustris</i>	åkersvinerot		

Vedlegg 2 Nye sopparter siden 2013

(siden forrige kartleggingsrapport, Bendiksen (2013))

Av Gunnar Bureid og Egil Bendiksen

De fleste av artene i lista er funnet av Gunnar Bureid i området Løften/Løset/Rindal sentrum i perioden 2013-2015. Arter med uthevet skrift ble funnet under feltarbeidet med naturtypekartlegging aug.-sept. 2015 – et beskjedent tilskudd som følge av tørt og svært varmt vær et par uker før og delvis inn i første del av feltperioden. Antallet nye arter siden 2013 er 56. Det er til nå registrert 919 sopparter i Rindal.

Latinsk navn	Norsk navn	Rødlistestatus (2015)	Lokalitetsangivelse m.m.
<i>Amylostereum laevigatum</i>	einerlærsopp		
<i>Arrhenia rustica</i>	jordnavlesopp		
<i>Auricularia mesenterica</i>	skrukkeøre	NT	Lok. Ner-Løset
<i>Botryobasidium subcoronatum</i>			Lok. 16
<i>Calloria neglecta</i>			
<i>Calocera furcata</i>	grandverggaffel		
<i>Climacocystis borealis</i>	vasskjuke		
<i>Clitocybe fragrans</i>	hvit anistraktsopp		
<i>Clitocybe rivulosa</i>	lumsk traktsopp		
<i>Clitocybe sinopica</i>	maitraktsopp		
<i>Clitopilus hobsonii</i>	muslingmelsopp		Grytbakken
<i>Coniophora olivacea</i>	oliven tømmer-sopp		Lok. 16
<i>Crepidotus applanatus</i>	glatt muslingsopp		
<i>Cystodermella granulosa</i>	rødbrun grynhatt		
<i>Entoloma langei</i>	grønlandsrødspore		
<i>Entoloma sericatum</i>			
<i>Entoloma aff. bisporigerum</i>			Lok. 10
<i>Eutypa sparsa</i>			
<i>Eutypella sorbi</i>	rogneknapp		
<i>Exidia thuretiana</i>	opalbevre		
<i>Exidiopsis effusa</i>			
<i>Gyroporus cyanescens</i>	blånende rørsopp		
<i>Hyphodontia subalutacea</i>	grynknorteskinn		Lok. 16
<i>Hypholoma myosotis</i>	olivensvovelsopp		
<i>Hypocrea gelatinosa</i>	grønnprykkpute		
<i>Hypocrea pulvinata</i>	kjukeputesopp		
<i>Infundibulicybe gibba</i>	sommertraktsopp		
<i>Inocybe flavella</i>			
<i>Jaapia ochroleuca</i>	evjebarksopp		Lok. 16

<i>Laccaria montana</i>	bergglakssopp		Grytbakken
<i>Lactarius helvus</i>	lakrisriske		
<i>Lactarius mammosus</i>	mørk kokosriske		
<i>Lepiota cristata</i>	stankparasollsopp		
<i>Leptosphaeria acuta</i>			
<i>Loreleia marchantiae</i>	tvaremorehatt		Auneseter v/Reinvassbekken
<i>Lyophyllum anthracophilum</i>	bålgråhatt		
<i>Lyophyllum palustre</i>	myrgråhatt		
<i>Marasmius rotula</i>	hjulseigsopp		
<i>Melampsorium hiratsukanum</i>	orerust		
<i>Melanoleuca polioleuca</i>			
Melastiza cornubiensis	småoransjebeger		
<i>Metacoleroa dickiei</i>	linneasopp		
<i>Mniaecia jungermanniae</i>	blågrønn levermosepute		
<i>Morchella elata purpurascens</i>	spissmorkel agg.		Rindal sentrum og Løf- ten, blomsterbed
<i>Mycena oregonensis</i>	kromgul bregnehette	NT	Litjdalen (Igljtjøna SØ)
<i>Mycena pseudocorticola</i>	blå barkhette		
<i>Oligoporus rennyi</i>	smuldrekjuka		
<i>Parasola plicatilis</i>	hjulblekksopp		
<i>Phacellium rufibasis</i>			
<i>Phellinus igniarius</i>	seljeildkjuka		
Phlebia subcretacea	algevoksskinn		Lok. 16
<i>Pholiota highlandensis</i>	bålskjellsopp		
<i>Phyllotopsis nidulans</i>	ferskenhatt		
Pilobolus sp.	sprettmugg		Lok. 2
<i>Porpomyces mucidus</i>	strengeskjuka		
<i>Postia alni</i>	blek blåkjuka		
<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>	issvullssopp		
<i>Puccinia phragmitis</i>	høymolrust		
<i>Puccinia recondita</i>	brunrust		
<i>Puccinia vaginatae</i>	fjelltistelrust		
Resinicium furfuraceum			Lok. 16
<i>Rhodocybe stangliana</i>	slirevæpnerhatt	VU	Gryta småkraftverksdam. Eldre planta granskog Holtbrua Ø
Roridomyces rorida	slimhette		
<i>Russula adusta</i>	røykkremle		
<i>Russula albonigra</i>	gråsvart kremle		Kysingvatnet NØ
<i>Russula chloroides</i>	turkistraktkremle		
<i>Russula font-queri</i>	gyllenkremle		Trollbanen, veikant, bjørk
<i>Russula fragilis</i>	skjørkremle		
<i>Russula vitellina</i>	smørkremle		
<i>Rutstroemia bolaris</i>	-		

<i>Skeletocutis biguttulata</i>	skigardkjuke		Lok. 16
<i>Spinellus fusiger</i>	hettemugg		
<i>Stictis radiata</i>			
<i>Stropharia cyanea</i>	blågrønn kragesopp		
<i>Tubulicrinis borealis</i>			Lok. 19
<i>Tympanis alnea</i>	oretuebeger		
<i>Xerocomus rubellus</i>	skarlagenrørsopp		Rindal sentrum, plen i hage, bjørk

Norsk institutt for naturforskning (NINA) er et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen naturforskning. Vår kompetanse utøves gjennom forskning, utredningsarbeid, overvåking og konsekvensutredninger.

NINAs primære aktivitet er å drive anvendt forskning. Stikkord for forskningen er kvalitet og relevans, samarbeid med andre institusjoner, tverrfaglighet og økosystemtilnærming. Offentlig forvaltning, næringsliv og industri samt Norges forskningsråd og EU er blant NINAs oppdragsgivere og finansieringskilder.

Virksomheten er hovedsakelig rettet mot forskning på natur og samfunn, og NINA leverer et bredt spekter av tjenester gjennom forskningsprosjekter, miljøovervåking, utredninger og rådgiving.

ISSN:1504-3312
ISBN: 978-82-426-2929-6

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Hogskoleringen 9, 7034 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger